

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu: planu ogólnego Gminy Miasta Czarnków

Opracowanie:

mgr Magdalena Kalinowska

pracownia
urbanistyczna
p l a n 2 1
ul. Pniewska 8 60-446
P o z n a ń
tel. +48 608 089 585
mka.kalinowska@plan21.pl
www.plan21.pl

Poznań 2026

SPIS TREŚCI

Oświadczenie zespołu autorskiego	5
1. Wprowadzenie.....	7
1.1 Podstawy formalno-prawne	7
1.2 Cel i zakres merytoryczny opracowania	7
1.3 Wykorzystane materiały i metody pracy	9
1.4 Położenie obszaru objętego opracowaniem i jego użytkowanie	12
1.5 Ustalenia projektu planu ogólnego, jego cele i powiązania z innymi dokumentami	12
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska na obszarze objętym projektem planu oraz potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektu	16
2.1 Położenie fizyczno-geograficzne	16
2.2 Budowa geologiczna, warunki glebowe i surowce mineralne	16
2.3 Wody powierzchniowe i podziemne	20
2.4 Warunki klimatyczne	23
2.5 Roślinność i świat zwierzęcy	25
2.6 Stan jakości powietrza i klimatu akustycznego	26
2.7 Obiekty i obszary chronione	28
2.7.2 Środowisko kulturowe	30
WYKAZ OBIEKTÓW WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW:	33
2.10 Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu ogólnego	47
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocena skutków dla środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu ogólnego	47
3.1 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat.....	48
3.2 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	51
3.3 Oddziaływanie na powierzchnię terenu, gleby i zasoby naturalne	56
3.4 Oddziaływanie na krajobraz	57
3.5 Oddziaływanie na klimat akustyczny i promieniowanie pól elektromagnetycznych	59
3.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy, obszary chronione, w szczególności obszary Natura 2000	63
3.7 Oddziaływanie na zdrowie ludzi i dziedzictwo kulturowe	74
3.8 Oddziaływanie na dobra materialne	75
3.9 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii, bezpieczeństwa mienia	75
4. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i ustaleń zawartych w projekcie planu.....	83

4.1	Zgodność projektu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.....	83
4.2	Zgodność z obowiązującymi przepisami prawa.....	83
4.3	Cele ochrony środowiska ustawione na szczeblu krajowym, międzynarodowym i wspólnotowym.....	84
4.4	Ochrona różnorodności biologicznej oraz zapobieganie zagrożeniom środowiska, w tym zdrowia ludzi i zwierząt.....	89
5.	Informacje końcowe	89
5.1	Zalecenia dotyczące możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji ustaleń projektu planu.....	89
5.2	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	90
5.3	Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko	91
6.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	92
	Spis Tabel.....	97

Oświadczenie zespołu autorskiego

Data sporządzenia niniejszej Prognozy: Poznań, 22.05.2025 r. z późn. zm.

Autor: mgr Magdalena Kalinowska

Poznań, 22.05.2025 r.

OŚWIADCZENIE ZESPOŁU AUTORSKIEGO

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.) zespół autorów, w tym kierujący tym zespołem oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2.

Zespół autorski niżej wymieniony jest świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Zespół autorski

Główny projektant:
mgr Magdalena Kalinowska

MAGDALENA KALINOWSKA
Zespół Projektowy
ul. Chałubińskiego 2-353

1. Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego miasta Czarnków.

Plan ogólny dla miasta Czarnków sporządzony został na podstawie uchwały Nr LXXIII/520/2024 Rady Miasta Czarnków z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Miasta Czarnków.

1.1 Podstawy formalno-prawne

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego gminy wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.).

Organ opracowujący projekt planu ogólnego bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie organów, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłaszane z udziałem społeczeństwa.

1.2 Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię,

nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska
i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między

oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Odpowiednio do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie został uzgodniony z właściwymi organami – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo nr WOO-III.411.237.2024.MM.1 z dnia 05.08.2024 r.) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Czarnkowie (pismo nr ON-NS.9011.4.6.2024 z dnia 24.07.2024 r.).

1.3 Wykorzystane materiały i metody pracy

Niniejsze opracowanie zostało wykonane w oparciu o istniejącą literaturę naukową, dostępne materiały tematyczne Urzędu Miejskiego w Czarnkowie, akty prawne oraz wizję lokalną. Na podstawie zebranych informacji oceniono potencjalne zagrożenie środowiska związane z realizacją ustaleń planu ogólnego, wskazano ewentualne negatywne i niepożądane konsekwencje z tego wynikające oraz zaproponowano sposoby i metody ich minimalizowania.

Podczas sporządzania prognozy wykorzystano wiele pozycji literatury naukowej. Do najważniejszych z nich zalicza się:

- Fizjografia urbanistyczna, A. Szponar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Geografia regionalna Polski, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Klimatologia ogólna, W. Okołowicz, Państwowy Instytut Wydawniczy,

Warszawa 1969,

- Meteorologia i klimatologia dla rolników, R. Gumiński, Warszawa 1954.

Aby w pełni stwierdzić czy oceniany dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, przy opracowywaniu prognozy wykorzystano szereg dokumentów strategicznych, szczebla regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio, jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. Posłużono się również materiałami, które są zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym. Były to m.in.:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego (Uchwała Nr V/70/19 z 25 marca 2019 roku w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania);
- Strategię rozwoju Gminy Miasta Czarnków na lata 2025-2032 (uchwała Nr XXIV/184/2025 Rady Miasta Czarnków z dnia 12 grudnia 2025 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Miasta Czarnków na lata 2025 – 2032");
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Czarnków ze zmianami;
- Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024, WIOŚ, Poznań,
- Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Inne źródła:

- <https://mczarnkow.e-mapa.net/>,
- crfop.gdos.gov.pl,
- karty.apgw.gov.pl,
- <https://czarnkow.pl/>

Wykorzystano również następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112);
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2025 poz. 418.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.);
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.);
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292 ze zm.);
- ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. 2025 poz. 567);
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. 2024 poz. 82);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2024 poz. 1087 ze zm.);
- ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. 2024 poz. 416);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2024 poz. 339);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 poz. 1587 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2024 poz.757).
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. Dz.U. 2019 poz. 1839);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz.U. 2014 poz. 112);
- rozporządzenie Ministra Środowiska dnia 1 października 2012 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów

hałasu w środowisku (Dz.U. 2012 poz. 1109);

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 poz. 2448).

Posłużono się także mapą topograficzną (1:10 000), sozologiczną (1:50 000) oraz hydrograficzną (1:50 000) miasta Czarnków oraz ortofotomapą. Ponadto korzystano z bazy danych hydrogeologicznych.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metodę indukcyjno-dedukcyjną, polegająca na analizie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i łączeniu w całość posiadanych informacji o mechanizmach funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Przy określaniu potencjalnych skutków realizacji zapisów projektu planu wykorzystano wiedzę o funkcjonowaniu środowiska. Szczególnie przydatna była wówczas metoda porównawcza.

1.4 Położenie obszaru objętego opracowaniem i jego użytkowanie

Miasto Czarnków położone jest w powiecie czarnkowsko - trzcianeckim, w północno - zachodniej części województwa wielkopolskiego. Sąsiaduje z gminą wiejską Czarnków oraz gminą Lubasz. Czarnków jest lokalnym centrum, skupiającym najważniejsze urzędy i instytucje o zasięgu lokalnym i subregionalnym (Urząd Miasta, Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe, szpital, banki, itd.).

W Czarnkowie znajduje się zarówno siedziba władz powiatowych, miejskich, jak i gminnych.

Miasto Czarnków ma dogodne połączenia drogowe z miejscowościami tj.: Piłą, Poznaniem, Trzcianką, Wałczem, Chodzieżą, Rogoźnem, Wronkami oraz Wieleniem. Odległości drogowe do ważniejszych dużych miast wynoszą: Piła - 36 km, Poznań – 70 km.

1.5 Ustalenia projektu planu ogólnego, jego cele i powiązania z innymi dokumentami

Plan ogólny jest obligatoryjnie sporządzanym aktem planowania przestrzennego w granicach całej gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu. Plan ogólny jest aktem

prawa miejscowego. Oznacza to przede wszystkim, że jego postanowienia będą wiążące przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Obszar objęty planem ogólnym dzieli się w sposób rozłączny na strefy planistyczne. Katalog stref planistycznych określony został w art. 13c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538). Zgodnie z art. 13e, w gminnym katalogu stref planistycznych określono:

- profil funkcjonalny stref planistycznych,
- wartość maksymalnej nadziemnej intensywnej zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy – w strefach planistycznych o których mowa w art. 13c ust 2 pkt 1-7 ustawy;
- wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej – w strefach planistycznych o których mowa, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-10 ustawy, nie mniejszej niż wynika to z przepisów rozporządzenia określonego na podstawie art. 13m ust. 2 ustawy wraz z odstępstwem.

Zasadniczym celem sporządzenia planu ogólnego Gminy Miasta Czarnków (wywołanego uchwałą Nr LXXIII/520/2024 Rady Miasta Czarnków z dnia 26 marca 2024 r.) jest ustalenie gminnych standardów urbanistycznych poprzez określenie stref planistycznych dla poszczególnych terenów.

Zgodnie z art. 13a ust. 4 ustawy, w planie ogólnym Gminy Miasta Czarnków określono strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne odpowiednio do istniejących uwarunkowań rozwoju przestrzennego miasta. Ustalenia planu ogólnego określono uwzględniając w szczególności ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czarnków, a także politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu plan ogólny wyznacza dla poszczególnych stref planistycznych maksymalną wysokość zabudowy, maksymalną powierzchnię zabudowy oraz maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, wynikające przede wszystkim z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dla przeważającej części miasta Czarnków (ok. 96,6% powierzchni miasta) obowiązują miejscowe plany

zagospodarowania przestrzennego. Główną przyczyną wyznaczenia stref planistycznych oraz gminnych standardów urbanistycznych było zachowanie istniejących funkcji oraz wskaźników zagospodarowania i zabudowy określonych w obowiązujących planach miejscowych oraz realizacja założonej polityki przestrzennego miasta. W związku z polityką przestrzenną miasta oraz w odpowiedzi na złożone wnioski do projektu planu ogólnego dokonano zmian w przeznaczeniu niektórych terenów, uzupełniając je o dodatkowe funkcje względem tych określonych w obowiązujących planach miejscowych.

Na etapie ustalania gminnych standardów urbanistycznych, dla nowych terenów z funkcją mieszkalną, powiększono nadziemną intensywność zabudowy względem nadziemnej intensywności zabudowy terenów zabudowach przyjętych na etapie obliczenia chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w zabudowie. Wynika to z faktu, iż na etapie obliczenia chłonności terenów zabudowanych, w tym luk w zabudowie nie wliczono do nadziemnej intensywności zabudowy budynków garażowych, gospodarczych, inwentarskich, usługowych oraz innych budynków o funkcji niemieszkalnej.

Ustalone w planie ogólnym wskaźniki nadziemnej intensywności zabudowy odnoszą się do wszelkiej możliwej zabudowy lokalizowanej w danej strefie, w tym do budynków mieszkalnych jak i niemieszkalnych. Uwzględniają i nie pogarszają wskaźników wynikających z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W planie ogólnym ustalono także minimalne wartości udziału powierzchni terenu biologicznie czynnej wynikające przede wszystkim z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku nowych terenów zgodnie z wartościami ujętymi w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów. (Dz. U. 2024 r. poz. 1775).

W planie ogólnym dla Gminy Miasta Czarnków ustalono następujące strefy planistyczne:

- a) SW – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- b) SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- c) SZ – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową,

- d) SU – strefy usługowe,
- e) SP – strefy gospodarcze,
- f) SI – strefy infrastrukturalne,
- g) SN – strefy zieleni i rekreacji,
- h) SC – strefy cmentarzy,
- i) SO – strefy otwarte,
- j) SK – strefy komunikacji.

Dla stref planistycznych wymienionych w lit. a - h, określono wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z przepisami Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów. (Dz. U. 2024 r. poz. 1775).

Dla stref planistycznych wymienionych w lit. od a - e wyznaczono obowiązkowo wartości maksymalnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy.

Dla poszczególnych stref planistycznych określono również profile dodatkowe.

Ustalenia gminnych standardów urbanistycznych w zakresie określonym w planie ogólnym są przede wszystkim wynikiem ustaleń w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także prowadzonej polityki przestrzennej miasta, ukierunkowanej na szeroko rozumiany rozwój społeczno – gospodarczy w poszanowaniu środowiska przyrodniczego.

Zgodnie z art. 13a, ust. 5, pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) plan ogólny w zakresie: stref planistycznych, gminnych standardów urbanistycznych oraz obszarów zabudowy śródmiejskiej, uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto plan ogólny stanowić będzie podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Jednocześnie, zapisy planu ogólnego jako dokumentu wyrażającego politykę przestrzenną szczebla lokalnego muszą być zgodne z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Plan ogólny jako dokument niższego rzędu, powinien uwzględniać cele i kierunki rozwoju Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego zatwierdzonego Uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia

25 marca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 4021). Projekt planu ogólnego w zakresie, który obejmuje jest dostosowany do powyższego dokumentu poprzez uwzględnienie m.in. przebiegu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zapisów dotyczących ochrony środowiska, kierunków rozwoju osadnictwa.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska na obszarze objętym projektem planu oraz potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektu

2.1 Położenie fizyczno-geograficzne

Miasto Czarnków położone jest w powiecie czarnkowsko - trzcianeckim, w północno - zachodniej części województwa wielkopolskiego. Sąsiaduje z gminą wiejską Czarnków oraz gminą Lubasz. Czarnków jest lokalnym centrum, skupiającym najważniejsze urzędy i instytucje o zasięgu lokalnym i subregionalnym (Urząd Miasta, Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe, szpital, banki, itd.). W Czarnkowie znajduje się zarówno siedziba władz powiatowych, miejskich, jak i gminnych.

Według fizyczno - geograficznego podziału Polski opracowanego przez J. Kondrackiego (1988), miasto Czarnków położone jest w prowincji Niżu Środkowopolskiego, w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, w mezoregionie Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej, w makroregionie Kotliny Gorzowskiej, Pojezierza Wałeckiego i Pojezierza Chodzieskiego.

2.2 Budowa geologiczna, warunki glebowe i surowce mineralne

Pradolina Toruńsko – Eberswaldzka to rozległa forma wklęsła, oddzielająca pojezierza pomorskie od wielkopolskich. W pomorskiej fazie zlodowacenia był to szlak odpływu wód lodowcowo – rzecznych na zachód. W strukturze pionowej występuje kilka poziomów akumulacji rzecznej, związanych z etapami kształtowania się odpływu w rytmie wahań klimatu. Liczba stopni tarasowych jest niejednakowa w poszczególnych częściach pradoliny. Występuje wyraźna różnica krajobrazowa między zatorfionymi częściami dna pradoliny zajętej przez łąki, a jej wyższymi terenami piaszczystymi, na których występują pola wydmowe, porośnięte borami sosnowymi. W kotlinie, miejscami zachowały się formy terenu związane z wtargnięciem do istniejącej wcześniej doliny interglacjalnej lodowca, który z czasem przekształcił się w płyty martwego lodu, pozostawiającego po sobie

jeziora, kemy i ozy.

Kotlina Gorzowska jest szlakiem odpływu na zachód wód lodowcowo – rzecznych w subfazie krajeńsko – wąbrzeskiej oraz w fazie pomorskiej. Długość Kotliny dochodzi do 120 km, szerokość do 35 km, a powierzchnia obejmuje 3740 km². Ponadto przedmiotowy teren leży w submezoregionie Doliny Dolnej Noteci, który obejmuje odcinek doliny od ujścia Gwdy do połączenia Noteci z Wartą. Rzeka na tym odcinku ma długość 169,9 km i spadek około 28 m. Szerokość łąkowego dna doliny (Łęgi Nadnoteckie) jest zmienna, od 2 do 10 km, zwężenia występują m.in. w łuku doliny powyżej Czarnkowa, rozszerzenia w okolicy Krzyża. Nad holocenijskim tarasem zalewowym wznoszą się piaszczyste tarasy lodowcowo – rzeczne, przeważnie zalesione, które powstały w czasie recesji zlodowacenia (taras walkowicki na lewym brzegu między Ujściem a Czarnkowem, teras średnicki i taras zwierzyński na prawym brzegu). W obrębie doliny leżą miasta Czarnków, Wieleń i Krzyż. Budowa geologiczna obszaru jest urozmaicona. Wyniesienie Wału Kujawsko-Pomorskiego reprezentowane jest przez utwory podłoża podkenozoicznego: triasu (osady mułowcowe, iłowcowe, węglanowe), jury (mułowce, iłowce, wapienie i margle) i kredy (margle i wapienie). Na utworach tych zalegają tworzące prawie ciągłą pokrywę osady trzeciorzędu: skały ilasto -mułowe, piaski i żwiry, charakteryzujące się deniwelacjami wywołanymi głównie zaburzeniami glacitektonicznymi. Utwory czwartorzędowe są reprezentowane przez osady plejstocenijskie i holocenijskie. Osady plejstocenijskie związane są z trzema zlodowaczeniami i dwoma interglacjami. W obrębie poszczególnych zlodowaceń występuje do trzech poziomów glin zwałowych. Największy zasięg mają plejstocenijskie serie osadowe zaliczane do zlodowacenia środkowopolskiego i północnopolskiego. Miąższość utworów zlodowacenia południowopolskiego została zmniejszona na skutek procesów erozyjnych.

Rzeźba terenu w Czarnkowie jest bardzo urozmaicona. Zasadnicze elementy rzeźby terenu to wysoczyzna morenowa i pradolina. Wysoczyznę tworzy morena denna falista z pagórkami moreny czołowej. Strefa krawędziowa wysoczyzny jest intensywnie rozcięta licznymi dolinkami erozyjnymi. Duże deniwelacje wskazują na młodość rzeźby analizowanego obszaru. W związku z tym, iż Czarnków położony jest na wzgórzach morenowych, teren wokół niego bywa nazywany „Szwajcarią Czarnkowską”.

Obszar objęty opracowaniem nie znajduje się w granicy obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych. Miasto Czarnków nie jest zasobne w złoża surowców mineralnych, udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz nie jest położone w granicy terenów i obszarów górniczych. Odnotowano m.in. na terenie miasta Czarnków pokłady wód geotermalnych, jednak nigdy nie dokonano na tym terenie odwiertów pomiarowych. Złoża wód geotermalnych są częścią basenu ciągnącego się z okolic Łodzi w kierunku Stargardu Szczecińskiego. Ich kulminacja występuje w okolicy Czarnkowa. Parametry geotermalne tego niekonwencjonalnego źródła energii są niezwykle atrakcyjne. Głębokość otworów produkcyjnych i chłonnych jest stosunkowo umiarkowana i wynosi 3200 m. Natomiast temperatura wody geotermalnej jest, jak na stosunki krajowe niezwykle wysoka i wynosi 110°C przy wydajności otworu 200 m³/h, czyli 4800 m³/d. Przekracza zatem wydajność wody uzyskiwanej z naturalnych ujęć wody pitnej dla miasta Czarnków. Niezwykle korzystne jest położenie zwierciadła statycznego wody względem poziomu terenu na głębokości 40 m, co umożliwia bezproblemowe jej pompowanie. Rezultatem powyższych danych jest roczna ilość ciepła dostarczanego odbiorcom, która wynosi 300000 GJ. Strop utworów pod dnem doliny Noteci zalega na głębokości od 17 do 30 m. Wody tego poziomu nie są niestety oddzielone od powierzchni żadną warstwą utworów nieprzepuszczalnych, dlatego narażone są na zanieczyszczenie zarówno przez infiltrację skażeń z wodą opadową z powierzchni gruntu oraz infiltrację zanieczyszczonej wody prowadzonej przez rzekę Noteć.

Skalą macierzystą na omawianym terenie są utwory polodowcowe zlodowacenia środkowopolskiego i bałtyckiego. W warstwie przypowierzchniowej dominują utwory piaszczyste i gliniaste. Na skałach tych najczęściej spotyka się gleby wykształcone pod wpływem procesu płowienia, bielcowania, oglejenia, brunatnienia i murszenia. W rejonie Czarnkowa przeważają gleby brunatnoziemne (na wysoczyźnie) oraz organiczne (na terasie zalewowej pradoliny Noteci). Gleby brunatnoziemne powstały w warunkach klimatu umiarkowanego wilgotnego pod wpływem lasów liściastych lub mieszanych z różnych skał macierzystych zasobnych w wapń. Na ich wytworzenie istotny wpływ miał proces brunatnienia. Brunatna barwa gleb pochodzi od związków żelaza i brunatnych związków próchnicznych, które w postaci cienkich błonek powlekają ziarna glebowe. Są one dość żyzne i zasobne w próchnicę - zawartość do

3 - 4%. Ich odczyn i stopień wysycenia zasadami zależy od typu i rodzaju skały macierzystej oraz ilości opadów. W południowej i wschodniej części omawianego terenu w składzie mechanicznym gleb występują przeważnie piaski gliniaste podścielone na głębokości 0,5 – 1,0 gliną. Bonitacyjnie gleby te należą do klasy IIIa, IVa, V i częściowo VI. W północnej i zachodniej części badanego obszaru w składzie mechanicznym gleby przeważają piaski słabogliniaste całkowite lub podścielone piaskami luźnymi i pyłami. Występują tam gleby klasy VI i V. Gleby te podlegają silnej erozji na zboczach o dużym nachyleniu oraz charakteryzują się głęboko zalegającą wodą gruntową. Z kolei w dolinie Noteci występują gleby torfowo – mułowe i murszowe, a lokalnie czarne ziemie zdegradowane. Gleby te powstały w warunkach hydrogenicznym. Skałą macierzystą dla nich są piaski rzeczne, namuły organiczne i torfy oraz lokalnie deluwialne piaski gliniaste. Cechą charakterystyczną jest wysoki i zmienny poziom wód gruntowych związany z poziomem wody w Noteci. Ze względu na płytkie zaleganie wody gruntowej, gleby te rzadko odczuwają niedobór wilgoci, a nawet okresowo są nadmiernie wilgotne. Bonitacja tych gleb waha się od klasy IV do VI. Przydatność rolnicza gleb jest bardzo zróżnicowana. W obrębie gruntów ornych wyróżnia się 9 kompleksów przydatności rolniczej gleb. W Czarnkowie mamy do czynienia z kompleksem 2, czyli pszennym dobrym, kompleksem 5 - żytnim, kompleksem 6 - żytnim słabym, kompleksem 7 - żytnim bardzo słabym oraz kompleksem 9, a więc zbożowo - pastewnym słabym. Na wysoczyźnie występują gleby średnio urodzajne, które często podlegają niedoborowi wilgoci i procesowi erozji, gdyż położone są w strefie dużych spadków. Natomiast w dolinie Noteci gleby zaliczane są do kompleksu trwałych użytków zielonych, a więc średnio i słabo urodzajnych. Na obrzeżach i lokalnie w centrum doliny występuje kompleks zbożowo – pastewny. Na badanym terenie uprawiane są głównie: żyto, owies i ziemniaki, a w mniejszym stopniu pszenica, jęczmień, rzepak oraz buraki pastewne. Grunty rolniczo nieprzydatne oraz niektóre grunty VI klasy bonitacyjnej występujące na zboczach o dużych spadkach pokrywa roślinność ruderalna, sosna samosiejka, trawy i jeżyna. Przy ulicy Chodzieskiej i Brzezińskiej oraz ulicy Wronieckiej znajdują się kompleksy ogrodów działkowych, a na niektórych zboczach niezalesionych są sady. W dolinie Noteci występują głównie łąki i pastwiska lokalnie wykorzystywane na uprawę roślin okopowych i pastewnych.

Na obszarze miasta Czarnków stwierdzono występowanie obszaru zagrożonego

ruchami masowymi ziemi o numerze identyfikacyjnym: 30 02 011 00001, ujętego w „Rejestrze terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których te ruchy występują dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego”.

Na terenie miasta Czarnków nie ma obszarów i terenów górniczych, utworzonych w związku z wydobywaniem ropy naftowej i gazu ziemnego przez ORLEN S.A. - Oddział Upstream Polska w Zielonej Górze. Na przedmiotowym terenie nie znajdują się obiekty liniowe i inne obiekty budowlane będące własnością ORLEN S.A. - Oddział Upstream Polska w Zielonej Górze.

Teren miasta Czarnków znajduje się poza obszarem koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego udzielonej na rzecz PGNiG S.A. w Warszawie (obecnie ORLEN S.A. z siedzibą w Płocku).

2.3 Wody powierzchniowe i podziemne

Wody podziemne

Analizowany teren leży w zasięgu dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), do których należą: Subzbiornik Złotów - Piła - Strzelce Krajeńskie (nr 127) – w utworach neogenu (powierzchnia – 2470,80 km², szacunkowe zasoby dyspozycyjne -269 tys. m³/d) oraz Pradolina Toruń - Eberswalde (nr 138) – w utworach czwartorzędu (powierzchnia – 1862,8 km², typ zbiornika porowego, szacunkowe zasoby dyspozycyjne -193 tys. m³/d).

Podstawowy poziom wodonośny zbiornika GZWP nr 127 ma charakter porowy. Zbudowany jest z utworów piaszczystych i żwirowe neogenu (miocenu). Łączna miąższość serii piaszczystych jest zmienna i wynosi od kilku do ponad 50 m. Zwierciadło wody wykazuje charakter subartezyjski, a lokalnie w głęboko wciętych dolinach, warunki artezyjskie. Wodoprzewodność poziomu neogeńskiego zawiera się w przedziale 30– 1065 m²/d, a średnio jest określony na ok. 250 m²/d. Zasilanie wód podziemnych GZWP nr 127 następuje przede wszystkim na drodze infiltracji opadów atmosferycznych oraz z niżej występujących poziomów paleogeńskich i jurajskich w obrębie zbiornika GZWP nr 138 tworzy czwartorzędowy, różnowiekowy, poligenetyczny zespół warstw (poziomów) wodonośnych od zlodowaceń południowopolskich po holocen. Występuje w obniżeniu podłoża neogeńskiego, ogólnie o kierunku równoleżnikowym, zgodnym ze współczesną doliną Noteci. Na obszarze pradoliny Noteci–Warty różnowiekowe poziomy

piaszczyste zaliczone do zbiornika pozostają w kontakcie hydraulicznym. Osady wodonośne mają zmienną miąższość od średnio 20–35 m w części zachodniej do 30–60 m. Zwierciadło wód podziemnych pierwszego poziomu wodonośnego, na ogół o charakterze swobodnym, występuje na głębokości 1–9 m. Zasilanie odbywa się przede wszystkim w wyniku infiltracji opadów na obszarze zbiornika oraz dopływu z północy i z południa z przyległych wysoczyzn, a także lokalnie z przesiąkania z niżej leżącego poziomu mioceńskiego. Bazą drenażu jest Noteć.

Na terenie miasta zlokalizowane są cztery ujęcia wody, trzy położone w północnej części obszaru objętego opracowaniem (ujęcia stanowią własność Miejskiej Kanalizacji i Wodociągów w Czarnkowie Sp. z o.o.) a jeden w północno-zachodniej części (dz. nr ewid. 2301 – $Q_e = 14,00\text{m}^3/\text{h}$ – zatwierdzona dokumentacja hydrogeologiczna OS-I-7520/8/2000 z dnia 6.11.2000r.) Ponadto występuje również jeden udokumentowany otwór hydrogeologiczny (dz. nr ewid. 2338 – $Q_e = 32,00\text{m}^3/\text{h}$ – przyjęty bez zastrzeżeń dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej OŚ.I.7522-1/10 z dnia 18.01.2010r.)

Obszar miasta znajduje się w Jednolitych Częściach Wód Podziemnych (JCWPd) nr 34 (PLGW600034). Zgodnie z ustaleniami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przedmiotowa JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i dobrym stanem ilościowym oraz niezagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Zgodnie z klasyfikacją wód podziemnych „2022 – Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny” w punkcie kontrolnym Zofiowo (nr MONBADA 1276) określono jako IV klasę jakości końcową (2022 r.).

Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe stanowią istotny element krajobrazowy Czarnkowa, gdyż są nośnikiem życia biologicznego i wpływają w istotny sposób na klimat lokalny. Jakość wód powierzchniowych jest dość dobra. Obszar objęty opracowaniem położony jest nad rzeką Noteć i w całości znajduje się w jej zlewni. Noteć wyróżnia się śnieżno – deszczowym reżimem zasilania, charakteryzującym się

wyraźnym wysokim stanem wody po roztopach wiosennych (marzec, kwiecień), kiedy występuje często powódź w dolinie Noteci i mniej regularnym wysokim stanem wody po opadach letnich (czerwiec, lipiec) oraz długim okresem niżówkowym (od sierpnia do października, przedłużającym się nieraz na następne miesiące jesienne i wczesne zimowe). Rejon Czarnkowa leży w strefie najniższych odpływów jednostkowych w Polsce. Część pradolinna badanego obszaru ma sieć hydrograficzną silnie przeobrażoną przez działalność gospodarczą. Występują tu systemy rowów melioracyjnych, kanałów, jazów, zastawek i śluz. Nieliczne cieką mają na ogół charakter okresowy, natomiast większe jeziora mają znaczenie rekreacyjne.

Obok regionów z dobrze wykształconą siecią rzeczną, występują również regiony o mniej wykształconej sieci hydrograficznej, co jest wynikiem dużej przepuszczalności podłoża powodującej szybkie przenikanie wody opadowej. Deficyt wodny wynika z niskich sum opadów rocznych (550 mm), wysokich wartości parowania, przepuszczalności utworów formacji czwartorzędowej (piaski), występowania pradoliny, która drenuje podziemne wody czwartorzędowe oraz trzeciorzędowe. Deficyt wody występuje przede wszystkim na obszarach rolniczych, a także w Puszczy Noteckiej, powodując przesuszenie gleb w okresie wegetacyjnym oraz jedne z najniższych wartości odpływów na jednostkę powierzchni. Powoduje to m.in. groźbę powstania pożarów w lasach.

Obszar miasta znajduje się w Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd): Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy (kod RW60001218879). Zgodnie z ustaleniami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przedmiotowa JCWP jest silnie zmienioną częścią wód (SZCW). Charakteryzuje się złym stanem oraz zagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWP jest dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieką dla migracji ichtiofauny na odcinku cieką istotnego Noteć w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieką według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieką dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieką głównego Noteć w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej oraz węgorza europejskiego) oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako

wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Zgodnie z „Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2016-2021 na podstawie monitoringu” JCWP charakteryzuje się słabym potencjałem ekologicznym, stanem chemicznym oceniono poniżej dobrego. Ogólna ocena stanu to zły stan wód (2021 r.).

W granicy miasta Czarnków występują:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 %,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 %,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2 %.

2.4 Warunki klimatyczne

Miasto Czarnków położone jest w strefie pośredniej, między wpływami zarówno klimatu kontynentalnego, jak i oceanicznego. Taka lokalizacja powoduje wielką zmienność i krótkotrwałość jednego typu pogody. Masy powietrza znad oceanu Atlantyckiego charakteryzują się dużą wilgotnością, co latem wpływa na wzrost zachmurzenia i ilości opadów atmosferycznych, a zimą wiąże się z ociepleniem i dużym zachmurzeniem. Masy te najczęściej zalegają latem i jesienią. Natomiast rzadziej napływające powietrze znad kontynentu azjatyckiego i Europy Wschodniej oddziałuje wręcz przeciwnie. Obecność tego powietrza obserwuje się najczęściej zimą i wiosną. Odznacza się ono małą zawartością pary wodnej. Podczas jego zalegania wiosną występują liczne przymrozki, a zimy są mroźne i słoneczne. Sporadycznie notuje się też obecność powietrza arktycznego, które przynosi pogodę bardzo zmienną, ze znacznymi zmianami temperatury i wiosenne przymrozki oraz powietrza zwrotnikowego, które niesie okresy gwałtownego ocieplenia pojawiającego się niekiedy zimą oraz sporadycznie latem. Duży obszar leśny oraz rozległa dolina rzeki Noteci sprzyjają tworzeniu się specyficznego makroklimatu. Obecność terenów podmokłych (torfowisk, bagien, dolin rzecznych) powoduje wzrost wilgotności

powietrza. Na otwartych polnych terenach mogą okresowo występować bardzo silne, porywiste wiatry stwarzając niekorzystne warunki aerosanitarne. Na terenie miasta Czarnków, z uwagi na źródła niskiej emisji oraz bliskość innych ośrodków miejskich (Trzcianka, Krzyż, Wieleń) może dochodzić do lokalnego wzrostu temperatur, szczególnie w okresie zimowym oraz zwiększonej ilości mgieł ze względu na wzrost zanieczyszczenia. Wiatry najczęściej wieją z kierunków zachodnich oraz południowo - zachodnich (w okresie letnim dominują wiatry z kierunków: południowo - zachodnich, zachodnich oraz północno - wschodnich, natomiast w okresie zimowym z kierunków: południowo - zachodnich i zachodnich), niosąc ze sobą wilgoć, zachmurzenie, opady i częste zmiany pogody. Są to jednocześnie wiatry o największej prędkości. 6,1% przypadków to wiatry o prędkości > 10 m/s, następnie 16,9% przypadków to wiatry o prędkościach od 6,0 do 10,0 m/s, 34,3% przypadków to wiatry o prędkościach w granicy od 2,0 do 6,0 m/s, a 12,0% przypadków to wiatry o prędkościach od 0,0 do 2,0 m/s. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,8°C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, a najcieplejszym lipiec. Średnia temperatura powietrza lipca kształtuje się na poziomie +18°C, natomiast w styczniu równa się -2°C. Największe różnice w średnich temperaturach miesięcznych zaznaczają się w okresie wiosny i jesieni, kiedy to między marcem a kwietniem oraz kwietniem a majem następuje największy wzrost temperatury, a między wrześniem a październikiem oraz październikiem i listopadem następuje największy jej spadek, z miesiąca na miesiąc. Roczne wahania temperatury wynoszą od 20°C do 21°C. Dni przymrozkowe notuje się już we wrześniu, przy stopniowym, powolnym wzroście ich liczby aż do grudnia i wynoszą one około 100 - 115 dni w ciągu roku. Dni mroźnych z temperaturą poniżej -10°C jest około 30 - 35, a dni pochmurnych około 150. W rezultacie długość trwania dni ciepłych z temperaturą powyżej +15°C wynosi około 90 dni. Okres wegetacyjny, tj. ilość dni z temperaturą powyżej +5°C, wynosi około 210 - 215 dni w roku i rozpoczyna się między 1 a 5 kwietnia, a kończy między 1 a 5 listopada. Średnia roczna suma opadów oscyluje na poziomie 550 mm. Maksymalne opady występują w okresie letnim i średnio w lipcu wynoszą około 70 mm. Ilość opadów półrocza letniego jest większa od półrocza zimowego. W styczniu notuje się opady poniżej 30 mm. Okresy posuszne oraz nadmiernie wilgotne uwarunkowane są panującymi nad danym terytorium układami atmosferycznymi. Długotrwałe susze panują w czasie

zalegania układów wywowych, najczęściej i najdłużej utrzymujących się jesienią. Okresy suszy mogą mieć niekiedy nawet znaczne sumy opadów, co wynika z pojedynczych opadów o dużym natężeniu, spływających po wysuszonej glebie. Dni z opadem powyżej 0,1 mm jest około 160 w ciągu roku. Natomiast wartość roczna P-E (opad - parowanie) wynosi około 250 mm. Opady śnieżne występują w dużej zmienności. Pierwszy opad śniegu pojawia się zazwyczaj między 25 października a 25 listopadem, a ostatnie opady śniegu wiosną występują od 11 marca do 21 kwietnia. Liczba dni z pokrywą śnieżną waha się od 50 do 65.

2.5 Roślinność i świat zwierzęcy

Siedliska występujące w gminie mają charakter antropogeniczny, półnaturalny i naturalny. Szata roślinna gminy jest przeciętna, a jej zróżnicowanie związane jest głównie z naturalnymi warunkami siedliskowymi i sposobem gospodarowania.

W mieście zdecydowanie dominują zbiorowiska synantropijne, zbiorowiska ruderalne występujące na przydrożach, w opuszczonych ogrodach czy zaniedbanych terenach zieleni miejskiej. Zbiorowiska roślinne, występujące na terenie miasta Czarnków, są typowe dla peryferyjnych dzielnic wielkomiejskich i stref podmiejskich. Brak jest tutaj zespołów o charakterze wiejskim i jednocześnie nie występują zbiorowiska typowe dla terenów silnie zurbanizowanych i zdegradowanych. Uzupełnieniem są tereny zieleni urządzonej. Na obszarze zurbanizowanym wśród ssaków dominują zwierzęta drobne, obejmujące przedstawicieli rzędów: owadożerne (Insectivora) i gryzonie (Rodentia). Na terenie miasta gniazdują pospolite ptaki towarzyszące osiedlom ludzkim. Najbogatsze we florę i faunę są tereny leśne położone w granicach miasta.

Lasy w Czarnkowie zajmują ponad 11% powierzchni miasta. Czarnków zaliczany jest do nadleśnictwa: Krucz oraz Sarbia, podlegając pod Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych w Pile. W lasach dominują siedliska boru mieszanego świeżego i lasu mieszanego świeżego. Gatunkiem dominującym jest sosna z domieszką gatunków lasotwórczych liściastych takich jak dąb, buk, lipca i brzoza. Wszystkie kompleksy leśne zaliczane są do I kategorii zagrożenia pożarowego. Największy kompleks leśny stanowi Puszcza Notecka. Blisko 30% lasów z racji spełniania funkcji pozaprodukcyjnych ma status lasów ochronnych. Są to głównie lasy glebochronne, wodochronne, nasienne, lasy na stałych powierzchniach

badawczych i doświadczalnych, a także stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej i in. Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem, wymagające przebudowy, stanowią około 10 %. Są to drzewostany występujące głównie na siedliskach lasowych. Duża powierzchnia litych drzewostanów sosnowych wynika z preferowania w przeszłości monokultur ze sztucznego odnowienia lasu.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Obszar chronionego krajobrazu na przedmiotowym terenie został ustanowiony w drodze Uchwały Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. Urz. z 1989 r. Nr 11, poz. 95). „Dolina Noteci” leży niemal w całości w makroregionie Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej i mezoregionie Doliny Środkowej Noteci. Charakteryzuje ją krajobraz łąkowo – polno – osadniczy, a fragmentarycznie jeziorno – leśno – łąkowy. W samej pradolinie rzeki Noteć przeważa ekosystem łąkowy tzw. Nadnoteckie Łęgi, które mają duże znaczenie dla gospodarki hodowlanej. Spotyka się również sady oraz pola z zadrzewieniami. Nadnoteckie Łęgi o powierzchni powyżej 10 tys. ha, to fragment dolnego biegu Noteci. Obszar ten pokrywają w większości torfowiska niskie i zalewowe łąki - łęgi. Niegdyś w bagiennej dolinie Noteci dominowały lasy łąkowe wierzbowo - topolowe, które zostały zlikwidowane przez rozwijające się rolnictwo i przekształcone w żyzne łąki łąkowe. Fragmenty takich lasów, zbliżone do naturalnych, zachowały się jeszcze koło śluz: Nowe, Lipica i Rosko. Nadnoteckie Łęgi urozmaicone są dużą ilością starorzeczy, kanałów i zarastających torfianek. Te ostatnie spotkać można koło Radolina, Jędrzejowa i Zofiowa. Nadnoteckie Łęgi są ostoją ptaków o randze europejskiej (bocian biały, bocian czarny).

2.6 Stan jakości powietrza i klimatu akustycznego

Stan czystości powietrza w znacznym stopniu warunkuje jakość życia na danym terenie, ponieważ powietrze jest nie tylko źródłem tlenu, ale ma również decydujący wpływ na zdrowie człowieka. Zanieczyszczenia powietrza polega więc na

wprowadzaniu do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpływać na zdrowie ludzi, klimat, przyrodę, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku. Stan czystości powietrza w dużej mierze uzależniony jest tym samym od skali i kierunków rozwoju regionu. Wzrost zanieczyszczenia powietrza wynika zarówno z rozwoju budownictwa mieszkaniowego, jak i aktywności gospodarczej, gdyż wymuszają one wzrost zapotrzebowania energetycznego, co w konsekwencji powoduje większą emisję zanieczyszczeń.

Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego wykorzystano raport WIOŚ w Poznaniu pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024. Prezentowaną ocenę wykonano w odniesieniu do odnowionego układu stref i zmienionych poziomów substancji, w oparciu m. in. o ustawę - Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.) czy rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031). Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu wszystkie strefy zaliczono do klasy A. W przypadku poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, strefę wielkopolską, do której należy miasto Czarnków zaliczono do klasy C. W klasyfikacji dodatkowej w przypadku ozonu dla poziomu celu długoterminowego wszystkie strefy zaliczono do klasy D2, w przypadku pyłu zawieszonego PM2,5 dla poziomu dopuszczalnego I fazy wszystkie strefy uzyskały klasę A. W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2024 r. z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych i docelowych przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa wielkopolska uzyskała klasę A. Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa wielkopolska uzyskała klasę D2. Przez miasto przebiegają drogi wojewódzkie nr 178, 181, 182. Sieć dróg powiatowych oraz drogi wojewódzkie wyznaczają główne kierunki i przepływy ruchu transportowego miasta. Przez miasto Czarnków nie przebiegają drogi krajowe ani nie są planowane inwestycje w zakresie budowy dróg krajowych.

Zgodnie z Uchwałą Nr 5721/2022 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego Planu

Transportowego dla Województwa Wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, na terenie miasta przewidywana jest realizacja poniższych inwestycji drogowych:

- budowa mostu na Noteci wraz z dojazdami w nowym przebiegu drogi wojewódzkiej nr 178,
- rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 182.

Na terenie miasta Czarnków znajduje się stacja kolejowa, przez którą nie przechodzą żadne osobowe linie kolejowe. Przez teren miasta przebiega linia kolejowa nr 390 relacji Bzowo Goraj – Czarnków znaczenia miejscowego, używana tylko do przewozu ładunków masowych.

W ramach projektu pn. „Wstępne Studium Wykonalności Poznańskiego Węzła Kolejowego” na obszarze miasta Czarnków przewiduje się budowę nowej linii kolejowej na odcinku Czarnków – Trzcianka.

2.7 Obiekty i obszary chronione

2.7.1 Środowisko przyrodnicze

W granicach miasta Czarnków występują:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci,
- obszar Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004,
- obszar Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi PLB300003,
- pomniki przyrody.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci – powstał na mocy uchwały Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim. Dla obszaru obowiązuje Rozporządzenie nr 5/98 Wojewody Pilskiego z 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim. Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Obszar Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 – powstał na mocy Decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującej, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla

Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE). Dla obszaru obowiązują Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Noteci (PLH300004). Dla obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 listopada 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 9 grudnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004). Obszar obejmuje znaczną część doliny Noteci między miejscowościami Wieleń a Bydgoszczą. Obszar jest w większości zajęty przez torfowiska niskie, pokryte zalewowymi łąkami i trzcinowiskami, z enklawami zakrzewień i zadrzewień. Teren przecinają liczne kanały i rowy odwadniające. Częste są starorzecza i wypełnione wodą doły potorfowe. Miejscami występują rozległe płyty łągów. Łąki są intensywnie użytkowane. Wody śródlądowe (stojące i płynące) zajmują 2% obszaru, siedliska łąkowe i zaroślowe zajmują 85%, torfowiska, bagna, roślinność na brzegach wód -2% powierzchni a siedliska leśne 6%. Siedliska rolnicze zajmują 5% obszaru. Obszar częściowo pokrywa się z ważną ostoją ptasią o randze europejskiej. Występuje tu 22 gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Obszar obejmuje bogatą mozaikę siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (11 typów), z priorytetowymi lasami łągowymi i dobrze zachowanymi kompleksami łąkowymi. Notowano tu 8 gatunków załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Ostoja jest też ważnym korytarzem ekologicznym o randze międzynarodowej.

Obszar Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi PLB300003 – powstał na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Dla przedmiotowego obszaru obowiązują Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Dla obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi PLB300003. Ostoja obejmuje odcinek doliny Noteci w dolnym jej biegu położony pomiędzy miejscowością Wielen a ujściem Gwdy. Dolina Noteci jest jedną z najlepiej zachowanych bagiennych dolin rzecznych w zachodniej Polsce. Większa część terenu jest obecnie porośnięta krzewami (siedliska łąkowe i zaroślowe - 87%). Wcześniej dominowały tu siedliska leśne, przekształcone jednak przez rozwijające się rolnictwo. Występują tu także torfowiska niskie porozcinane rowami odwadniającymi, z dołami potorfowowymi i starorzeczami. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej, jest miejscem o dużym znaczeniu dla ptaków wodno-błotnych. Występują tu co najmniej 23 gatunki chronionych ptaków. Szczególne znaczenie mają populacje gatunków takich jak: podróżniczek, kulik wielki (ponad 40% polskiej populacji lęgowej), bąk, bocian biały, dziwonia i zagrożony wyginięciem derkacz. W ostoi gnieździ się również czapla siwa i żuraw. W okresie wędrówkowym gęś zbożowa osiąga koncentracje ponad 3000 osobników. Wśród ssaków związanych z przyrodą rzeki największym gatunkiem jest bóbr, który wpływa na strukturę przestrzenną i stosunki wodne w tym ekosystemie.

Na obszarze miasta występują dwa pomniki przyrody – dąb szypułkowy i bezszypułkowy.

W granicy miasta wyznaczono korytarz ekologiczny Środkowa Dolina Noteci.

2.7.2 Środowisko kulturowe

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochronie i opiece podlegają:

- zabytki nieruchome, w szczególności: krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- zabytki ruchome, w szczególności: dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty

muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne, przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,

- zabytki archeologiczne, w szczególności: pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarze, kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

W granicach miasta znajduje się 11 obiektów wpisanych do rejestru zabytków, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Obiekty przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 1 Obiekty wpisane do rejestru zabytków

LP.	OBIEKT	CZAS POWSTANIA	WPIS DO REJESTRU ZABYTEKÓW
1.	układ i rozplanowanie miasta		A -719 z 13.12.1990
2.	kościół pw. św. Marii Magdaleny, ul. Kościelna – Kościuszki	1580 – 1586 r. XVII w. poł. XVIII w.	824/Wlkp/A z 04.03.1931 r. i z 24.11.2010 r.
3.	cmentarz przykościelny, ul. Kościelna 1	XIX w.	
4.	cmentarz żydowski, ul. Poznańska	XIX w.	A-754 z 07.06.1994
5.	Ratusz, pl. Wolności	poł. XIX w.	A-1461 z 03.04.1963
6.	dom, ul. Łąkowa 7	XIX w.	A-1494 z 03.12.1973 r.
7.	dworek, ul. Rybaki 28	2 poł. XVIII w.	A-429 z 29.11.1968 r.
8.	dom, ul. Rynek 9		A-1542 z 03.07.1974 r.
9.	dom, ul. Rynek 14	1908	A-1549 z 18.07.1974 r.
10.	Muzeum Ziemi Czarnkowskiej I Miejskiej Biblioteki Publicznej, ul. Wroniecka 32	1888 r.	1082/Wlkp/A z 31.10.2019 r.
11.	stopień wodny „Pianówka nr 16” na rz. Noteć	1913 r.	532/Wlkp/A z 08.08.2007 r.
	urządzenia hydrotechniczne (śluz, jaz, przepławka) budynek straży granicznej		

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków

Obiekty wpisane do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków:

1. Kościół par. p.w. św. Marii Magdaleny. 1580-1586;
2. Ratusz, ob. Urząd Miasta, pl. Wolności 6, ok. poł. XIX w.;
3. Szkoła katolicka, ob. Muzeum Ziemi Czarnkowskiej i Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Wroniecka 32, 1908 r.;

4. Dworek miejski, ul. Rybaki 28, 2. poł. XVIII w.;
5. Dom, ul. Gdańska 10, 2 poł. XIX w.;
6. Dom, ul. Gdańska 27, 2 poł. XIX w.;
7. Dom, ul. Kościuszki 35, 2 poł. XIX w.;
8. Dom, ul. Kościuszki 41, k. XIX w.;
9. Dom, ul. Łąkowa 7, ok. 1813 r.;
10. Dom, ul. Rybaki 2, 1 poł. XIX w.;
11. Dom, ul. Rybaki 6, k. XIX w.;
12. Dom, ul. Rybaki 9, poł. XIX w.;
13. Dom, ul. Rybaki 21, 1 poł. XIX w.;
14. Kamienica, pl. Wolności 9, ok. 1840 r.;
15. Kamienica, pl. Wolności 14, 1908 r.;
16. Browar i Młyn, ok. 1893 r.;
17. Magazyn, ul. Krzyżowa 2;
18. Zespół gazowni miejskiej, 1900 – 1902:
 - a) budynek administracyjno-mieszkalny, ob. dom, ul. Kościuszki 100, 1900–1902,
 - b) piecownia, ul. Wroniecka 45, 1902 r., murowana;
19. Stacja kolejowa „Czarnków” 1898:
 - a) dworzec kolejowy, 1911 r.,
 - b) magazyn, ok. 1898 r.,
 - c) wieża ciśnień, 1896 r.,
 - d) szalet z budynkiem gospodarczym, 1898 r.,
 - e) osiedle mieszkaniowe, domy pracowników kolei, ul. Dworcowa 2, 3 i 4, pocz. XX;
20. Most drogowy na Noteci, ul. Rybaki, 1893 r., żelbetowo-stalowy;
21. Cmentarz przykościelny, ul. Kościuszki, XVI w.;
22. Cmentarz rzymskokatolicki, ul. Kościuszki, XVIII w.;
23. Cmentarz ewangelicki, ul. Parkowa 57, pocz. XX w.;
24. Cmentarz ewangelicki, ul. Wroniecka 13, pocz. XX w.;
25. Cmentarz żydowski, ul. Podgórna, XVI/XVII w.;
26. Cmentarz żydowski, ul. Poznańska, 1812 r.;
27. Cmentarz komunalny, ul. Rolna, 1965 r.;

28. Stopień wodny „Pianówka nr 16” - działki w obrębie Miasto Czarnków.

WYKAZ OBIEKTÓW WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW:

Do historycznych zespołów i obiektów budowlanych objętych ochroną konserwatorską – wpisanych do EWIDENCJI ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH należą (podkreślone zabytki wpisane zostały do rejestru zabytków):

Kategoria – historyczne układy przestrzenne urbanistyczne i ruralistyczne

- UKŁAD URBANISTYCZNY, XIV–1. poł. XX w.:

Układ i rozplanowanie miasta wraz z liniami historycznej zabudowy i zabytkowym układem budowlanym, Nr rejestru A-719 z dnia 13.12.1990 r.;

Kategoria – budownictwo sakralne:

- ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO

RZYMSKOKATOLICKIEGO PW. ŚW. MARII MAGDALENY,

ul. Kościelna 1:

- a) kościół, mur., ok. 1570, ok. 1632 Kaplica Biczowania, ok. 1757

Kaplica Św. Antoniego, wieża 1855, Nr rejestru 74/A z dnia 04.03.1931 r., 824/Wlkp/A z 24 listopada 2010 r.,

- b) plebania, ok. 1905 r., murowana,

- c) cmentarz przykościelny, XVI w., Nr rejestru 824/Wlkp/A z 24 listopada 2010 r.;

Kategoria – cmentarze

- CMENTARZ RZYMSKOKATOLICKI, ul. Kościuszki, XVIII w.,
- CMENTARZ RZYMSKOKATOLICKI PRZY KOŚCIELE PARAFIALNYM P.W. ŚW. MARII MAGDALENY, ul. Kościuszki, XVII w.,
- CMENTARZ EWANGELICKI, ul. Parkowa 57, pocz. XX w.,
- CMENTARZ EWANGELICKI, ul. Wroniecka 13, pocz. XX w.,
- CMENTARZ ŻYDOWSKI, ul. Podgórna, XVI/XVII w.,
- ZESPÓŁ CMENTARZA ŻYDOWSKIEGO, ul. Poznańska 11, nieczynny, Nr rejestru A-754 z dnia 07.06.1994 r.;

- a) cmentarz żydowski, 1812 r.,

- b) dom przedpogrzebowy, pocz. XX w., murowany,

- CMENTARZ KOMUNALNY, ul. Rolna, 1965 r.;

Kategoria – budownictwo użyteczności publicznej:

- STAROSTWO, ul. Rybaki 3, 1906–1911, murowane,
- RATUSZ, OB. URZĄD MIASTA, pl. Wolności 6, ok. poł. XIX w., murowany, remont 1998-2000, Nr rejestru 1461/A z dnia 03.04.1963 r.,
- URZĄD ZIEMSKI, OB. BUDYNEK ADMINISTRACYJNY STAROSTWA POWIATOWEGO, ul. Kościuszki 88, 1906 r., murowany,
- SIEDZIBA KAHALU – ZARZĄDU GMINY ŻYDOWSKIEJ, OB. KAMIENICA, ul. Łąkowa 14, 1906 r., murowana,
- SZPITAL POWIATOWY, ul. Kościuszki 94, ok. 1900 r., murowany,
- APTEKA „POD CZARNYM ORŁEM”, OB. DOM, ul. Wroniecka 9, 2. poł. XIX w., murowana,
- POCZTA, ul. Kościuszki 45, ok. 1893 r., murowana,
- POCZTA KONNA, OB. KAMIENICA, ul. Wroniecka 14, 4. ćw. XIX w., murowana,
- ZESPÓŁ GIMNAZJUM, OB. LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO, ul. Kościuszki 90/92;
 - a) gimnazjum, ob. Liceum Ogólnokształcące, ul. Kościuszki 92, ok. 1906 r., murowane,
 - b) willa gimnazjalna, ob. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. Kościuszki 90, ok. 1900 r., murowana,
 - c) sala gimnastyczna, ul. Kościuszki 90, ok. 1906 r., murowana,
- ZESPÓŁ SZKOŁY, OB. SZKOŁY PODSTAWOWEJ, ul. Wroniecka 28:
 - a) szkoła, ob. Szkoła Podstawowa, 1888 r., murowana,
 - b) budynek gospodarczy, 1888 r., murowany,
- SZKOŁA, OB. MUZEUM ZIEMI CZARNKOWSKIEJ I BIBLIOTEKA, ul. Wroniecka 32, ok. 1890 r., murowana,
- SZKOŁA ŻYDOWSKA I DOM RABINA, OB. KAMIENICA, pl. Jana Karłowicza 8, poł. XIX w., murowana,
- KOMISARIAT STRAŻY GRANICZNEJ, OB. BUDYNEK ADMINISTRACYJNY

KRUS, ul. Kościuszki 87, ok. 1900 r., murowany,

- ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO:
 - a) dworzec kolejowy, ul. Dworcowa 1, 1911 r., murowany,
 - b) magazyn, ul. Dworcowa 1, ok. 1911 r., murowany,
 - c) wieża ciśnień, ul. Dworcowa 1, 1896 r., murowano-drewniana,
 - d) dom pracowników kolei [1], ul. Dworcowa 2, pocz. XX w., murowany,
 - e) dom pracowników kolei [2], ul. Dworcowa 3, pocz. XX w., murowany,
 - f) dom pracowników kolei [3], ul. Dworcowa 4, pocz. XX w., murowany;

Kategoria – zespoły pałacowe i dworskie oraz folwarczne:

- DWOREK ŚWINIARSKICH, OB. DOM, ul. Rybaki 28, 2. poł. XVIII w., murowany, 1997 remont elewacji, Nr rejestru 429/A z dnia 29.11.1968 r.;

Kategoria – zabudowa mieszkalna:

Pl. Bartoszką – zmiana nazwy placu na pl. Jana Karłowego (na podstawie Zarządzenia Zastępczego nr. KIN-I.4102.22.2018.16 Wojewody Wielopolskiego z dnia 19.02.2018 r.)

- KAMIENICA Nr 2, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 4, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, 4. ćw. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 10, 4. ćw. XIX w., murowana,
- DOM Nr 11, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 12, ok. 1900 r., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENIC Nr 13:
 - a) kamienica [1], 4. ćw. XIX w., murowana,
 - b) kamienica [2], pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 14, ok. 1900 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 15, ok. 1907 r., murowana;

ul. Bednarska:

- DOM Nr 2, ok. 1930 r., murowany,
- DOM Nr 5, ok. 1930 r., murowany,
- DOM Nr 6, ok. 1930 r., murowany;

ul. Browarna:

- DOM Nr 2, 1. poł. XIX w., murowany;

ul. Brzezińska:

- DOM Nr 2, 1928 r., murowany;

ul. Gdańska:

- DOM Nr 1, k. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU Nr 2:
 - a) dom, XIX/XX w., murowany,
 - b) budynek gospodarczy [1], pocz. XX w., murowany,
 - c) budynek gospodarczy [2], pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 3, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, ok. 1905 r., murowany,
- DOM Nr 6, XIX/XX w., murowany,
- DOM Nr 7, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 10, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 11, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 12, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 13, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 15, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 19, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 21, 4. ćw. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 22, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 23, ok. 1890 r., murowany,
- DOM Nr 24, XIX/XX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU NR 25:
 - a) dom, k. XIX w., murowany,
 - b) budynek gospodarczy, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 26, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 27, 2. poł. XIX w., murowany,

- DOM Nr 28, poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 30, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 32, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 33, 3. ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 34, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 36, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 37, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 40, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 45, ok. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 47, k. XIX w., murowany;

ul. Harcerska:

- DOM Nr 3, pocz. XX w., murowany;

ul. Kościelna:

- DOM Nr 5, poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 11, ok. 1900 r., murowana;

ul. Kościuszki:

- KAMIENICA Nr 1, k. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 2, 2. poł. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 3, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 4, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 5, OB. BANK SPÓŁDZIELCZY, ok. 1900 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 6, pocz. XX w., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 7:
 - a) kamienica, 1910 r., murowana,
 - b) budynek bramny, pocz. XX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 8, 1905 r., odbudowa 1999 r., murowana,
- KAMIENICA Z OFICYNĄ Nr 9, 1910 r., murowano-ryglowe,
- KAMIENICA Nr 10, ok. 1905 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 11, 3. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 12, ok. 1905 r., murowana,

- DOM Nr 13, 3. ćw. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 14:
 - a) kamienica, XIX/XX w., murowana,
 - b) budynek gospodarczy, 2. poł. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 16:
 - a) kamienica, 1907 r., murowana,
 - b) budynek gospodarczy, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 17, 1815 r., murowany,
- KAMIENICA Nr 18, k. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 20, 1911 r., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 24:
 - a) kamienica, ok. 1905 r., murowana,
 - b) spichlerz, 2. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- KAMIENICA Nr 28, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 30, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 31, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 32, ok. 1910 r., murowana,
- DOM Nr 33, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 35, 2. poł. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU Nr 37:
 - a) dom, 2. poł. XIX w., murowany,
 - b) budynek gospodarczy, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 38, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 39, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 41, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 43, ok. 1910 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 47 a, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 47 b, k. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 51, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 52, ok. 1900 r., murowany,
- DOM Nr 55, 2. poł. XIX w., murowany,
- WILLA Nr 56, 2. poł. XIX w., murowana,
- DOM Nr 57, 2. poł. XIX w., murowany,

- KAMIENICA Nr 58, XIX/XX w., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 66:
 - a) kamienica, k. XIX w., murowana,
 - b) budynek gospodarczy z przejazdem bramnym, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 68, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 70, 1904 r., murowano-ryglowa,
- DOM Nr 72, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 76, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 78, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 79, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 81, ok. 1910 r., murowana,
- DOM Nr 82, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 83, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 85, ok. 1900 r., murowany,
- DOM Nr 89, OB. SIEDZIBA POWIATOWEJ KOMENDY POLICJI,
pocz. XX w., murowany,
- WILLA Nr 91, OB. PRZYCHODNIA LEKARSKA, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 93, ok. 1910 r., murowany,
- DOM Nr 97, ok. 1915 r., murowano-ryglowy,
- KAMIENICA Nr 99, pocz. XX w., murowana,
- WILLA Nr 130, OB. HOTEL „CZARNA HANKA”, pocz. XX w., murowana;

ul. Krzyżowa:

- DOM Nr 1, 3. ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 21, 2. poł. XIX w., murowany;

ul. Łąkowa:

- KAMIENICA Nr 2, 1893 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 4, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 5, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 6, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 7, 1813 r., murowany, ul. Krasickiego 7 ob. Łąkowa 7, mur.,

1813, przebudowany, Nr rejestru 1494/A z dnia 03.12.1973 r.,

- KAMIENICA Nr 8, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 10, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 12, pocz. XX w., murowana;

ul. Ogrodowa:

- DOM Nr 7, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, 2. poł. XIX w., murowany;

ul. Pocztowa:

- DOM Nr 1, k. XIX w., murowany;

ul. Podgórna:

- DOM Nr 3, 3. ćw. XIX w., murowany;

ul. Putza:

- KAMIENICA Nr 1, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 2, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, 4. ćw. XIX w., murowano-ryglowy,
- KAMIENICA Nr 5, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 6, ok. 1907 r., murowana;

ul. Rybaki:

- DOM Nr 2, 1. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, 1. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 5, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 6, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 7, 1907 r., murowana,
- DOM Nr 8, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, 1. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 11, 1. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 13, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 14, ok. 1910 r., murowana,

- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 18:
 - a) kamienica, ok. 1900 r., murowana,
 - b) brama, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 19, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 20, 3. ćw. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU NR 21:
 - a) dom, 1. poł. XIX w., murowany,
 - b) oficyna, pocz. XX w., murowana,
- ZESPÓŁ DOMU Nr 23:
 - a) dom, k. XIX w., murowany,
 - b) oficyna, XIX/XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 25, 4. ćw. XIX w., murowana,
- DOM Nr 26, 1913 r., murowany,
- DOM Nr 30, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 33 z 1 poł. XIX (obecnie już nie istnieje), Nr rejestru 1462/A z dnia 03.09.1973 r.,
- DOM Nr 34, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 35, ok. 1930 r., murowany,
- DOM Nr 37, ok. 1930 r., murowany,
- DOM Nr 41, k. XIX w., murowany;

ul. Rzemieśnicza:

- DOM Nr 3, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 5, poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 9, 2. poł. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 11, 2. poł. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 13, ok. 1900 r., murowana;

ul. Sikorskiego:

- ZESPÓŁ KAMIENICY NR 1:
 - a) kamienica z oficyną, 2. poł. XIX w., murowane,
 - b) spichlerz, poł. XIX w., murowano-ryglowy,

- DOM Nr 5, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 6, 3. ćw. XIX w., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 7:
 - a) kamienica, k. XIX w., murowana,
 - b) magazyn z przejazdem bramnym, poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- KAMIENICA Nr 8, k. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 16, k. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 18, 2. poł. XIX w., murowana,
- DOM Nr 20, 2. poł. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU NR 22:
 - a) dom, 1. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
 - b) budynek gospodarczy, 1. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 23, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 24, k. XIX w., murowana,
- DOM Nr 25, 2. poł. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMÓW Nr 29:
 - a) dom [1], ok. 1900 r., murowany,
 - b) dom [2], ok. 1900 r., murowany;

ul. Staromiejska:

- DOM Nr 2, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 6, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 8, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 10, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 12, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 20, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 28, pocz. XX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU NR 34:
 - a) dom, k. XIX w., murowany,
 - b) budynek gospodarczy, 1827 r., murowany,
- DOM Nr 40, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 42, 2. poł. XIX w., murowany;

ul. Strumykowa:

- DOM Nr 6, pocz. XX w., murowany;

pl. Wolności:

- KAMIENICA Nr 1, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 2, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 3, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 4, ok. 1900 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 7, 3. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 8, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA (DOM) Nr 9, ok. 1840 r., murowana, Nr rejestru 1542/A z dnia 03.07.1974 r.,
- KAMIENICA Nr 10, ok. 1910 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 11, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 12, 3. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 13, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA (DOM) Nr 14, 1908 r., murowana, 1999 remont elewacji, Nr rejestru 1549/A z dnia 18.07.1974 r.,
- KAMIENICA Nr 15, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 16, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 17, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 18, 2. poł. XIX w., murowana;

ul. Wroniecka:

- DOM Nr 1 a, 2. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- KAMIENICA Nr 2, 2. poł. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 3, 3. ćw. XIX w., murowana,
- DOM Nr 3 a, 1. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 5, ok. 1910 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 6, 2. poł. XIX w., murowana,
- DOM Nr 7, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 10, 2. poł. XIX w., murowany,

- DOM Nr 11, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 12, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 15, 2. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 17, 2. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 18, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 20, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 21, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 22, 3. ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 26, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 33, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 35, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 36, k. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 37, k. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 38, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 39, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 44, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 46, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 50 a, ok. 1910 r., murowano-ryglowa,
- DOM Nr 52, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 54, 2. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 56, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 70, k. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 78, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 80, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 82, ok. 1930 r., murowany,
- WILLA Nr 90, ok. 1910 r., murowana,
- DOM Nr 92, ok. 1910 r., murowany,
- DOM Nr 94/96, ok. 1910 r., murowany,
- WILLA Nr 98, ok. 1910 r., murowana,
- WILLA Nr 102, ok. 1915 r., murowana,
- WILLA Nr 108, 30. lata XX w., murowana,
- WILLA Nr 110, 30. lata XX w., murowana;

ul. Zamkowa:

- KAMIENICA Nr 2, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 4, 2. poł. XVIII w., murowany,
- DOM Nr 6, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, 4. ćw. XIX w., murowany;

Kategoria – budownictwo przemysłowe, gospodarcze i techniki

- ZESPÓŁ BROWARU, ul. Browarna 1/3:
 - a) budynek administracyjny, 1893 r., murowany,
 - b) browar, 1893 r., murowany,
- ZESPÓŁ GAZOWNI MIEJSKIEJ:
 - a) budynek administracyjno-mieszkalny, ob. dom, ul. Kościuszki 100, 1900–1902, murowany,
 - b) piecownia, ul. Wroniecka 45, 1902 r., murowana,
- ZESPÓŁ BAZY REMONTOWEJ ŻEGLUGI BYDGOSKIEJ, ul. Rybaki 32:
 - a) budynek administracyjno-mieszkalny, pocz. XX w., murowany,
 - b) budynek warsztatowy [1], pocz. XX w., murowany,
 - c) budynek warsztatowy [2], 20–30. lata XX w., murowany,
- BUDYNEK GOSPODARCZY, ul. Podgórna 9, k. XIX w., murowany,
- SPICHLERZ, ul. Sikorskiego 9, poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- MOST DROGOWY NA NOTECI, ul. Rybaki, 1893 r., żelbetowo-stalowy.

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków:

1. Osuch, stan. 5, ob. AZP 41-24/19;
2. Osuch, stan. 6, ob. AZP 41-24/46;
3. Góra, stan. 1, ob. AZP 42-23/43;
4. Góra, stan. 2, ob. AZP 42-23/44;
5. Góra, stan. 3, ob. AZP 42-23/45;
6. Góra, stan. 4, ob. AZP 42-23/46;
7. Góra, stan. 5, ob. AZP 42-23/47;
8. Góra, stan. 8, ob. AZP 42-23/50;
9. Zofiowo, stan. 4, ob. AZP 42-23/76;
10. Czarnków, stan. 3, ob. AZP 42-24/4;
11. Czarnków, stan. 4, ob. AZP 42-24/5;

12. Czarnków, stan. 5, ob. AZP 42-24/6;
13. Czarnków-okolice, stan. 6, ob. AZP 42-24/7;
14. Czarnków, stan. 7, ob. AZP 42-24/8;
15. Czarnków, stan. 1, ob. AZP 42-24/9;
16. Czarnków, stan. 8, ob. AZP 42-24/10;
17. Czarnków, stan. 9, ob. AZP 42-24/11;
18. Czarnków, stan. 10, ob. AZP 42-24/12;
19. Czarnków, stan. 11, ob. AZP 42-24/13;
20. Czarnków, stan. 12, ob. AZP 42-24/14;
21. Czarnków, stan. 13, ob. AZP 42-24/15;
22. Czarnków, stan. 14, ob. AZP 42-24/16;
23. Czarnków, stan. 15, ob. AZP 42-24/17;
24. Czarnków, stan. 16, ob. AZP 42-24/18;
25. Czarnków, stan. 17, ob. AZP 42-24/19;
26. Czarnków, stan. 18, ob. AZP 42-24/20;
27. Czarnków, stan. 19, ob. AZP 42-24/21;
28. Czarnków-okolice, stan. 20, ob. AZP 42-24/22;
29. Czarnków, stan. 21, ob. AZP 42-24/23;
30. Czarnków, stan. 22, ob. AZP 42-24/24;
31. Czarnków-okolice, stan. 23, ob. AZP 42-24/25;
32. Czarnków, stan. 24, ob. AZP 42-24/26;
33. Czarnków, stan. 25, ob. AZP 42-24/27;
34. Czarnków, stan. 26, ob. AZP 42-24/28;
35. Czarnków, stan. 27, ob. AZP 42-24/29;
36. Czarnków, stan. 28, ob. AZP 42-24/30;
37. Czarnków, stan. 29, ob. AZP 42-24/31;
38. Czarnków, stan. 30, ob. AZP 42-24/32;
39. Śmieszkowo, stan. 1, ob. AZP 42-24/54;
40. Czarnków, stan. 31, ob. AZP 42-24/100;
41. Czarnków, stan. 32, ob. AZP 42-24/101;
42. Czarnków, stan. 33, ob. AZP 42-24/102;
43. Czarnków, stan. 34, ob. AZP 42-24/104;
44. Czarnków, stan. 36, ob. AZP 42-24/116;

45. Czarnków, stan. 37, ob. AZP 42-24/117;
46. Czarnków, stan. 38, ob. AZP 42-24/118;
47. Czarnków, stan. 39, ob. AZP 42-24/119;
48. Czarnków, stan. 40, ob. AZP 42-24/120;
49. Czarnków, stan. 41, ob. AZP 42-24/121;
50. Czarnków, stan. 42, ob. AZP 42-24/122;
51. Czarnków, stan. 43, ob. AZP 42-24/123.

2.10 Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu ogólnego

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza plan ogólny jako nowy instrument planowania przestrzennego, który ma zastąpić dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Obecnie obowiązujące studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 r.^{1*}. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, którego zapisy będą uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto plan ogólny stanowić będzie podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, pod warunkiem, że teren położony będzie na obszarze uzupełnienia zabudowy.

Jeżeli do 30 czerwca 2026 r.^{1*} nie wejdzie w życie plan ogólny gminy, niemożliwe będzie uchwalanie planów miejscowych i wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Mając na uwadze powyższe skutkiem nieuchwalenia planu ogólnego gminy będzie brak możliwości podjęcia nowych procedur planistycznych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy. To skutkuje blokadą inwestycji, trudnościami w rozwoju lokalnym oraz ograniczeniem praw mieszkańców.

3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocena skutków dla

^{1*} Przesunięcie terminu do 31 sierpnia 2026 r. – nowelizacja ustawy oczekuje na wejście w życie (Ustawa z dnia 30 kwietnia 2026 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw Dz.U. 2026 poz. 781).

środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu ogólnego

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit c. ustawy o ooś, prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Bednarek R., 2012, Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym).

Przy kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków i wyznaczaniu stref planistycznych w pierwszej kolejności wzięto pod uwagę:

- aktualny sposób zagospodarowania i użytkowania terenów;
- ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- formy ochrony przyrody;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny leśne.

Obszar objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Czarnków wynosi łącznie 984,67 ha co stanowi około 96,6% obszaru całego miasta. Na terenach znajdujących się poza granicami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie wystąpiła potrzeba wyznaczenia nowych stref planistycznych umożliwiających realizację funkcji mieszkaniowej z uwagi na istniejące, odmienne zagospodarowane terenów tj. tereny ogrodów działkowych oraz użytków zielonych. Pomimo dużego pokrycia miasta planami miejscowymi zdecydowano wyznaczyć obszary uzupełnienia zabudowy. Przyczyną ustalenia obszaru uzupełnienia zabudowy było umożliwienie wydawania decyzji o warunkach zabudowy, na terenie, dla którego z nieprzewidzianych przyczyn, plan miejscowy utraciłby swoją moc.

Przedmiotowy projekt planu ogólnego stanowi zatem przedstawienie stanu istniejącego zagospodarowania, z uwzględnieniem obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego.

3.1 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

O stanie powietrza atmosferycznego decyduje przede wszystkim wielkość

i przestrzenny rozkład emisji pochodzących z różnych źródeł. Na jakość powietrza obszaru objętego projektem planu wpływ mają znajdujące się w granicach miasta drogi wojewódzkie i powiatowe.

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego nie powinna wiązać się ze zmianami klimatycznymi w skali województwa czy kraju. Natomiast są możliwe zmiany w skali mikro. Zagęszczenie zabudowy może skutkować lokalnym wzrostem temperatury. Realizacja ustaleń projektu planu wiązać się będzie z emisją zanieczyszczeń pochodzących z źródeł punktowych związanych z ogrzewaniem budynków. Przewiduje się, że realizacja planu spowodować może wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza jedynie w przypadku lokalizacji nowej zabudowy. Należy jednak mieć na uwadze, że 96,6% miasta pokryte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a projekt planu ogólnego nie wyznacza nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową poza obszarami objętymi mpzp.

Poziom emisji niekorzystnych substancji do powietrza związany z realizacją nowej zabudowy będzie odmienny na etapie budowy, jak i eksploatacji. Na etapie prowadzenia prac budowlanych źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza będą silniki pojazdów i maszyn budowlanych oraz prace ziemne. Uciążliwość placu budowy, rozumiana w tym przypadku jako przekroczenie standardów jakości środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń, ograniczy się tylko do tych odcinków, które przesuwają się będą w miarę postępowania prac budowlanych. Ponadto emisja do atmosfery powstająca w trakcie realizacji ustaleń projektu planu będzie czasowa, ze skutkiem odwracalnym, a przy zachowaniu odpowiednich norm pracy może być znacznie zminimalizowana.

W związku z powyższym na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń. W zakresie wpływu ustaleń projektu planu na klimat nie przewiduje się znaczących oddziaływań. Projektowane przeznaczenie terenu nie spowoduje zmiany warunków klimatycznych w rejonie. Lokalnie wystąpić może nieznaczne ocieplenie mikroklimatu poprzez zastosowanie rozwiązań grzewczych i technologicznych w nowoprojektowanych budynkach czy ograniczenie wilgotności poprzez wprowadzenie powierzchni utwardzonych, co jednak nie będzie generowało niekorzystnych oddziaływań w tym zakresie.

Należy dążyć do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie

emisji zanieczyszczeń za pomocą stosowania do celów grzewczych technologii opartej o przepisy odrębne, to jest zgodnej m.in. z uchwałą XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, oraz jej późniejszą zmianą – uchwałą nr XXXVI/700/21 z dnia 29 listopada 2021 r., a także z uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Zgodnie z art. 15 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, plan miejscowy przewidujący możliwość lokalizacji budynków umożliwia również lokalizację zamontowanych na budynku instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego oraz mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361), również w przypadku innego przeznaczenia terenu niż produkcyjne, chyba że ustalenia planu miejscowego zakazują lokalizacji takich instalacji. Mikroinstalacje to instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączone do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW.

Monitoring wpływu zmian klimatu jest działaniem niezwykle istotnym i został wskazany w odniesieniu do poszczególnych sektorów i obszarów w ramach właściwych kierunków działań SPA2020 (Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030).

Tereny zieleni urządzonej mają istotne znaczenie w utrzymaniu składu atmosfery przez produkcję tlenu i wychwytywanie z niej „trucizn”. Ponadto roślinność wysoka (drzewa) stanowi regulator klimatu – poprzez zmniejszanie prędkości wiatru osłabiają tempo parowania i zmniejszają amplitudy wahań temperatur powietrza. Dlatego przy zagospodarowywaniu poszczególnych terenów, ważne jest stosowanie się do wymaganych wskaźników dotyczących areałów powierzchni biologicznie czynnych, ale i rozsądny dobór roślinności. Zaleca się pozostawienie i wprowadzanie drzew i krzewów, ponieważ wpływają pozytywnie na jakość powietrza, zatrzymują pyły. Ponadto zaleca się: wdrażanie niskoemisyjnych i energooszczędnych

technologii w obiektach użyteczności publicznej, podejmowanie działań zwiększających świadomość społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska i ekologii, wymianę starych niskosprawnych kotłów węglowych na nowe, wymianę ogrzewania węglowego na ogrzewanie proekologiczne, termomodernizację budynków czy zrównoważony transport; wzmocnienie kontroli gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów.

3.2 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z obowiązującymi wymogami, określone w projekcie planu założenia rozwoju przestrzennego opierają się na rzeczywistym rozpoznaniu stanu zasobów wodnych. Założenia te gwarantują ochronę tych zasobów poprzez uwzględnienie określonych warunków i ograniczeń w ich wykorzystaniu. Podkreślić należy, że wszelkie zamierzenia melioracyjne powinny podlegać szczególnej kontroli i ocenie wpływu na środowisko. Na terenie Miasta Czarnków występują urządzenia melioracji wodnych tj. sieć drenarska i rowy. W ewidencji urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów, prowadzonej przez Zarząd Zlewni w Pile, stanowiącej również zasób SIGW RZGW w Bydgoszczy, nie widnieje informacja o powierzchni gruntów zmeliorowanych występujących na terenie miasta Czarnków. Wyznaczając strefy planistyczne w planie ogólnym, uwzględniono istniejące obszary gruntów zmeliorowanych. W każdej ze stref planistycznych dopuszcza się infrastrukturę techniczną, do której można zaliczyć wszelkie urządzenia melioracji wodnych.

Szczegółowe ustalenia dotyczące odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych oraz zaopatrzenia terenów w wodę ustalone będą na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz z dostosowaniem do warunków środowiska.

Zgodnie z §28 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się

odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z §8 pkt 1 rozporządzenia budynki niskie to budynki do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie. W przypadku terenów z budynkami niskimi podstawową zasadą zagospodarowania wód opadowych i roztopowych winno być ich zatrzymanie na terenie, spowolnienie tempa spływu do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu, przed odprowadzeniem do odbiornika (np. poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione). Natomiast dopuszczenie możliwości odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej powinno odbywać się na terenach, w obrębie których możliwości zagospodarowania wód opadowych i roztopowych są ograniczone (np. duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, trudne warunki gruntowo-wodne itd.). Ponadto zgodnie z §17 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej: terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, portów, lotnisk, miast, dróg zaliczanych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych klasy G, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l na sekundę na 1ha, obiektów magazynowania i dystrybucji paliw, w ilości jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l na sekundę na 1 ha mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, o ile nie zawierają substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesiny ogólnej oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych. Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75 a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, bez oczyszczania.

Infiltracja to grawitacyjne przemieszczanie się wód powierzchniowych oraz opadowych w głąb skorupy ziemskiej. Zależy m.in. od przepuszczalności gruntów (ich współczynnika filtracji), morfologii terenu, szaty roślinnej, niedosytu wilgotności powietrza, nasycenia wodą środowiska skalnego, przemarzania gruntu, działalności człowieka i klimatu. W projekcie planu ustalono wskaźniki intensywności zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej. Ustalenia te mają pozytywny wpływ na infiltrację wód opadowych i roztopowych w głąb ziemi i zasilanie wód podziemnych. Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej powoduje, że znaczna część tych wód jest bezpowrotnie tracona, gdyż systemami kanalizacji odprowadzana jest do rzek, a następnie do morza. Skutkiem czego może być obniżenie się poziomu wód gruntowych, zmniejszenie ich zasobów i nadmierne przesuszanie gruntu.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. Zgodnie z art. 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku m.in. do sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z art. 26 ust. 3 rozporządzenia w razie braku warunków przyłączenia sieci kanalizacyjnej działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska. Preferowane było by

lokalizowanie nowej zabudowy na terenach objętych planem dopiero po podłączeniu do sieci kanalizacji sanitarnej i tym samym uniknięcie zastosowania rozwiązań indywidualnych. Jednakże wprowadzenie takiego nakazu nie jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. W przypadku braku możliwości przyłączenia nieruchomości do kanalizacji, należy realizować w pełni szczelne zbiorniki bezodpływowe oraz bezawaryjne oczyszczalnie ścieków, tak by niedoszło do zanieczyszczenia wód podziemnych, gleby a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. Zagadnienie to jest szczególnie istotne biorąc pod uwagę zobowiązania Polski jako członka Unii Europejskiej, do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Ewentualna nieszczelność zbiorników bezodpływowych i awaryjność indywidualnych oczyszczalni ścieków lub niewłaściwa ich eksploatacja, może przyczynić się do zanieczyszczenia zarówno wód podziemnych, jak i gleby, a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie na wody zbiorników bezodpływowych i przyzakładowych oczyszczalni ścieków należy stosować przede wszystkim odpowiednie materiały budowlane, aby zbiorniki te były w pełni szczelne. Zbiorniki i przydomowe oczyszczalnie ścieków należy również lokować w odpowiedniej odległości od studni. Kluczowa jest kontrola dotycząca częstotliwości wywozu nieczystości ze zbiorników, tak aby unikać wywożenia nieczystości na pola czy wprowadzania ich do wód.

Na terenie miasta zlokalizowane są cztery ujęcia wody, trzy położone w północnej części obszaru objętego opracowaniem. Nie wyznaczono stref ochrony pośredniej dla w/w ujęć wód. Wyznaczając strefy planistyczne w planie ogólnym, uwzględniono istniejące ujęcia wód. Wyznaczono dla tych terenów strefę infrastrukturalną.

Wyznaczając strefy planistyczne w planie ogólnym uwzględniono plan gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, plan zarządzania ryzykiem powodziowym oraz plan przeciwdziałania skutkom suszy. Ustawa Prawo wodne przepisem art. 77 ust. 1 pkt 3 zakazuje na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania, jak również lokalizowania nowych cmentarzy. Na mocy art. 165 ust. 1 pkt 1 i art. 163 ust. 5 ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez kształtowanie

zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Ochronę prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Zgodnie z art. 16 pkt 4 ustawy celami zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

W obowiązującym Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry zostały określone cele główne i szczegółowe oraz typy działań służących realizacji tychże celów. Cele główne stanowią w szczególności:

- zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego,
- obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego.

Za działania służące ich realizacji wskazano przede wszystkim ochronę lub zwiększenie retencji zlewniowej na gruntach leśnych, wodno-błotnych, zadrzewionych i zakrzewionych, na gruntach rolnych oraz na gruntach zurbanizowanych. Na szczególną uwagę zasługuje cel szczegółowy nr 1.2. „Zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP” (obszarami zagrożenia powodziowego), zawarty w celu głównym nr 1.

Jednym z działań mających realizować zawarty w tym samym celu głównym cel szczegółowy nr 1.1. „Zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi”, a także cel szczegółowy nr 2.1. „Zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi” zawarty w celu głównym nr 2, jest działanie nr 4 „Ochrona lub zwiększenie retencji dolin rzecznych”. Zgodnie z opisem typów działań zawartym w Tabeli 14 obejmuje ono w szczególności wszelkie działania nietechniczne mające na celu ograniczenie lub zahamowanie wzrostu zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Działaniu temu nadano wysoki priorytet (Tabela 19), co oznacza, że realizacja tego działania jest bardzo istotna dla realizacji celów szczegółowych najefektywniej realizujących cele główne.

Wyznaczając strefy planistyczne w planie ogólnym uwzględniono obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Tam, gdzie było to możliwe wprowadzono strefy otwarte oraz strefy zieleni i rekreacji.

Ustalenia projektu planu nie wpłyną negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla wód powierzchniowych i podziemnych oraz na

ustanowione dla nich cele środowiskowe, określone w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

3.3 Oddziaływanie na powierzchnię terenu, gleby i zasoby naturalne

Dla obszaru objętego projektem planu ogólnego ustalone zostały takie wskaźniki powierzchni całkowitej zabudowy i powierzchni terenu biologicznie czynnego, które nie dają możliwości nadmiernego zintensyfikowania zabudowy.

Realizacja nowych budynków spowoduje trwałe wyłączenie i uszczelnienie fragmentów powierzchni ziemi, na których zostaną one posadowione. Konieczne będzie prowadzenie wykopów i wykonanie fundamentów pod konstrukcje budowlane. Spowoduje to nie tylko powstanie nadmiaru mas ziemnych, które trzeba będzie zagospodarować, ale także spowoduje zmiany w profilu glebowym (nadmierne zagęszczenie, zmiana przepuszczalności podłoża). Są to zmiany nieuniknione i związane z realizacją każdego typu inwestycji budowlanych. Należy jednak wziąć pod uwagę, że 96,6% powierzchni miasta pokryte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a projekt planu ogólnego stanowi w głównej mierze przeniesienie stref wyznaczonych w obowiązujących mpzp do planu ogólnego. W związku z powyższym na terenie miasta nie przewiduje się istotnych zmian ukształtowania terenu.

Przy prowadzeniu prac ziemnych, a przede wszystkim wykopów, należy zachować szczególną ostrożność, gdyż wybranie utworów powierzchniowych, w tym gleby stanowiącej naturalny kompleks sorpcyjny, spowoduje skrócenie drogi, a więc i czasu migracji ewentualnych zanieczyszczeń w głąb gruntu, z następstwem do wód podziemnych. Niedopuszczalne jest też używanie do prac budowlanych niesprawnych czy uszkodzonych maszyn i urządzeń.

Powierzchnia gruntów rolnych chronionych stanowiących użytki klasy I-III na terenie miasta Czarnków wynosi zaledwie 0,0717 km², co stanowi ok. 0,74% powierzchni całego miasta (grunty orne klas IIIa). Granicami obszaru objętego planem są granice administracyjne Miasta Czarnków, w związku z tym, w myśl przepisów art. 10a ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, grunty rolne klas I-III leżące w granicach planu nie będą wymagały zgody właściwego Ministra na przeznaczenie ich na cele nierolnicze w toku procedury uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wyznaczając strefy planistyczne w planie ogólnym, uwzględniono istniejący obszar zagrożony ruchami masowymi ziemi. Teren w przeważającej części przeznaczono pod strefę zieleni i rekreacji.

3.4 Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje znaczącej zmiany w krajobrazie obszaru objętego ustaleniami projektowanego dokumentu. Niewielki wpływ na krajobraz będzie miało powstanie nowej zabudowy, nie będzie to jednak oddziaływanie znacząco negatywne – miasto w 96,6% pokryte jest miejscowymi planami, których ustalenia w większości przeniesione zostały do przedmiotowego projektu planu ogólnego.

Ustalone w planie ogólnym wskaźniki nadziemnej intensywności zabudowy odnoszą się do wszelkiej możliwej zabudowy lokalizowanej w danej strefie, w tym do budynków mieszkalnych jak i niemieszkalnych. Uwzględniają i nie pogarszają wskaźników wynikających z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W planie ogólnym ustalono także minimalne wartości udziału powierzchni terenu biologicznie czynnej wynikające przede wszystkim z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku nowych terenów zgodnie z wartościami ujętymi w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. 2024 r. poz. 1775).

Ustawodawca dopuścił możliwość określenia obszaru zabudowy śródmiejskiej w planie ogólnym gminy. Wyznaczenie tego obszaru ma znaczenie z punktu widzenia zgodności planu miejscowego z planem ogólnym. Przez zgodność planu miejscowego z planem ogólnym rozumie się ustalenie w planie miejscowym sposobu zagospodarowania i zabudowy terenów w zakresie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszego niż minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określony dla strefy planistycznej obejmującej teren, a w przypadku terenu położonego w obszarze zabudowy śródmiejskiej – nie mniejszego niż 2/3 minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej określonego dla strefy planistycznej obejmującej teren.

Zatem wyznaczenie obszaru zabudowy śródmiejskiej umożliwi przyjęcie w jego granicy niższego wskaźnika udziału powierzchni biologicznie czynnej określonego dla strefy planistycznej na etapie opracowania planu miejscowego. W planie ogólnym miasta Czarnków obszar zabudowy śródmiejskiej obejmuje granice zwartej zabudowy śródmiejskiej o intensywniej zabudowie mieszkaniowej i usługowej, a także zawiera w sobie granicę zabytkowego założenia urbanistycznego miasta Czarnków.

Wszelkie zapisy dotyczące krajobrazu oparte są o Europejską Konwencję Krajobrazową sporządzoną we Florencji dnia 20 października 2000 roku (Dz. U. 2006 Nr 14, poz. 98), w tym potrzeba ochrony krajobrazu i konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu, tak aby ukierunkować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych.

Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr LI/1000/23 z 27 marca 2023 roku w sprawie: uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego. Zgodnie z ww. Audytem obszar miasta Czarnków znajduje się częściowo:

- w obszarze krajobrazu priorytetowego „Dolina Noteci: Walkowice - Krzyż Wielkopolski” (nr 85),
- w obszarze krajobrazów zlokalizowanych w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci.

Krajobraz priorytetowy tworzy dolina rzeki Noteci, w której występują liczne starorzecza, torfowiska, trzcinowiska, zalewowe łąki, doły potorfowe i łągi. Na podtapianych fragmentach łąk znajdują się szuwary z trzciną pospolitą, mozgą, pałąką szerokolistną i wiązówką błotną. Spotkać tu można fragmenty bogatych florystycznie łąk trzęślicowych i inne, nieużytkowane rolniczo zbiorowiska roślinne. W krajobrazie występują cenne obiekty geologiczne i geomorfologiczne, do których zaliczamy dolinę rzeki Noteci (wykorzystującej dno szerokiej Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej), rynną subglacialną, w której płynie rzeka Drawa oraz otaczające dolinę Drawy równiny sandrowe. Ponadto w krajobrazie zaznaczają się meandry, krawędzie rzeczne oraz liczne starorzecza w dolinie Noteci. Pomimo prowadzonych od dawna prac regulacyjnych i melioracyjnych, dolina Noteci jest jedną z najlepiej zachowanych bagiennych dolin rzecznych w zachodniej Polsce.

W granicach krajobrazu priorytetowego oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci obowiązują już miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zostały uwzględnione w projekcie planu ogólnego. Zgodnie z zapisami Audytu krajobrazowego w przypadku zmiany obowiązujących aktów planistycznych dla obszarów położonych w granicach krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów prawnie chronionych, możliwe jest kształtowanie struktury przestrzennej z uwzględnieniem dotychczasowego przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania i zabudowy ustalonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych przed dniem wejścia w życie audytu krajobrazowego.

3.5 Oddziaływanie na klimat akustyczny i promieniowanie pól elektromagnetycznych

Ochrona przed hałasem zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska polega na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie. W przypadku, gdy nie jest to możliwe należy zastosować techniki pozwalające na obniżeniu hałasu do poziomu dopuszczalnego. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu jest przyporządkowanie danego terenu do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób zagospodarowania.

Tab. 2. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]	
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾	Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu

		LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

- ¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.
- ²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
- ³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

W przypadku przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej, należy zastosować skuteczne środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne ograniczające emisję hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Do środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zalicza się m.in. budowę ekranów akustycznych, czy stosowanie cichych nawierzchni.

W przypadku projektu planu nie przewiduje się realizacji nowych źródeł emisji hałasu o poziomach mogących w sposób znacząco negatywny wpłynąć na kształtowanie klimatu akustycznego na terenie miasta. Wskazane w projekcie strefy komunikacyjne SK obejmują istniejące drogi wojewódzkie, powiatowe, wybrane drogi gminne klasy zbiorczej (Z), oraz tereny kolejowe (z wyjątkami wynikającymi z ustaleń obowiązujących planów miejscowych). Planowane drogi mogą być realizowane w przyszłości w zasięgu każdej ze stref, jednak ze względu na ich docelową rangę (drogi niższej kategorii charakteryzujące się mniejszym natężeniem ruchu kołowego), nie przewiduje się ich znaczącego wpływu na pogorszenie klimatu akustycznego.

Wyznaczono w planie strefy gospodarcze SP, w obrębie których może zostać zrealizowana zabudowa stanowiąca źródło hałasu przemysłowego. Na tych terenach nie przewiduje się jednak pogorszenia klimatu akustycznego, strefy te zostały wyznaczone w oparciu o obowiązujące miejscowe plany. Oddziaływanie tego rodzaju obiektów zostało zatem przeanalizowane na etapie sporządzenia mpzp. Ponadto strefy SP wyznaczono przede wszystkim w sąsiedztwie dróg wojewódzkich oraz linii kolejowej.

Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich pismem WZDW.WU.6550-59/24 z dnia 22.07.2024 r. wskazał na wytyczne jakie należy uwzględnić przy realizacji aktów planowania przestrzennego m.in.: obiekty budowlane na pobyt ludzi, należy lokalizować poza zasięgiem uciążliwości dróg (jak: hałas, drgania i wibracje,

zanieczyszczenie powietrza), określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska i przepisach szczególnych do tej ustawy, jak np. rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W granicach miasta Czarnków przebiega linia kolejowa nr 390 Bzowo Goraj – Czarnków, odcinek Bzowo Goraj – Czarnków, na której obecnie ruch pociągów prowadzony jest sporadycznie. Źródłem uciążliwości akustycznych będą przejazdy kolejowo-drogowe znajdujące się na obszarze miasta. Przy przeznaczeniu i zagospodarowaniu terenu działek w sąsiedztwie przejazdów kolejowo-drogowych należy uwzględnić stosowanie na tych przejazdach sygnalizatorów drogowych wyposażonych w urządzenie emitujące sygnał dźwiękowy oraz podawanie przez obsługi pociągów zbliżających się do przejazdu sygnały Rp 1 „Bacność”. Stosowanie sygnałów dźwiękowych, generowanych przez urządzenia na sygnalizatorach oraz podawanie sygnału Rp 1 „Bacność”, może stanowić uciążliwość dla otoczenia. W dokumencie pn. „PKP Polskie Linie Kolejowe S.A – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021 – 2030 z perspektywą do 2040 roku” zostały wykazane projekty pn. „Dostosowanie poznańskiego węzła kolejowego do parametrów sieci bazowej TEN-T” oraz „Rewitalizacja kolejowego ciągu komunikacyjnego na liniach kolejowych 236 i 390 (Wągrowiec) – Rogoźno – Czarnków”. Należy mieć na uwadze, że w wyniku realizacji ww. inwestycji natężenie ruchu może ulec zwiększeniu.

Na terenie miasta Czarnków zlokalizowana jest następująca infrastruktura techniczna:

- napowietrzna linia 110 kV relacji:
 - GPZ Czarnków Wschód – GPZ Trzcianka (CZK-TRZ),
 - GPZ Czarnków Wschód – GPZ Czarnków Płyty (CZK-ZPP) wraz z pasem technologicznym o szerokości 22 m (po 11 m po każdej ze stron od osi linii),
 - RS Samoleż – GPZ Czarnków Płyty (SAM-ZPP),
- stacje elektroenergetyczne 110 kV:
 - GPZ Czarnków Wschód (CZK),
 - GZP Czarnków Płyty (ZPP),
- linie napowietrzne i kablowe średniego (SN) i niskiego napięcia (nn-0,4 kV),

stacje elektroenergetyczne SN/nn.

Tereny przeznaczone pod zabudowę w otoczeniu ww. linii są terenami wyznaczonymi na podstawie obecnie obowiązujących mpzp. Oddziaływanie tego rodzaju obiektów zostało zatem przeanalizowane na etapie sporządzenia miejscowych planów. Linie wysokiego napięcia przebiegają głównie przez strefy gospodarczą, usługową oraz strefy zieleni i rekreacji.

3.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy, obszary chronione, w szczególności obszary Natura 2000

Miasto Czarnków położone jest w granicy Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci, obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004, obszaru Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi PLB300003.

Aktualny akt prawny dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci to Rozporządzenie nr 5/98 Wojewody Piłskiego z 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim (Dz. Urz. Woj. Pil. Nr 13, poz. 83). Rozporządzenie to utraciło moc na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21). Jednak, zgodnie z art. 7 ustawy z 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody, obszary chronionego krajobrazu utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów stały się obszarami chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy. Istnienie tych obszarów zostało również podtrzymane po wejściu w życie nowej ustawy o ochronie przyrody - ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - na podstawie przepisu art. 153, który stanowi, że formy ochrony przyrody utworzone przed wejściem w życie tej ustawy stały się formami ochrony przyrody w rozumieniu niniejszej ustawy. Zatem cytowane rozporządzenie Wojewody Piłskiego zachowało obecnie moc jedynie w zakresie istnienia form ochrony przyrody. Tym samym nie obowiązują zakazy wprowadzone tym rozporządzeniem.

Zgodnie z art. 23. ustawy o ochronie przyrody obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. W projekcie planu ogólnego, na terenach obszaru chronionego

krajobrazu „Dolina Noteci” w południowej części miasta utrzymano strefę zieleni i rekreacji, poza terenami istniejącej zabudowy. Dolina Noteci oraz obszar północno-wschodni włączono do strefy otwartej oraz częściowo do strefy zieleni i rekreacji.

Według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody prowadzonego przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie miasta Czarnków są dwa pomniki przyrody:

- drzewo bez nazwy - Dąb bezszypułkowy o obwodzie 440 cm, wysokości 30 m. Rośnie w pobliżu budynku Starostwa Powiatowego w Czarnkowie. Ustanowiony zarządzeniem Nr 28/90 Wojewody Piłskiego z dn. 25 kwietnia 1990 r., w sprawie uznania za pomniki przyrody,
- Dąb Pokoleń – Dąb szypułkowy o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm od podłoża wynoszącym 330 cm. Rośnie na działce o nr ewidencyjnym 2270 w Czarnkowie. Ustanowiony Uchwałą Nr XLI/312/2022 Rady Miasta Czarnków z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody.

Dla obszaru Natura 2000 PLB300003 Nadnoteckie Łęgi plan zadań ochronnych został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi PLB300003 (Dz. Urz. Woj. 2017 poz. 4760). Przedmiotem ochrony są następujące gatunki ptaków i ich siedliska: bocian biały, gęś zbożowa, gęś białoczerna, żuraw, derkacz, siewka złota, czajka, kulik wielki, rycyk, podróżniczek.

Dla obszaru Natura 2000 PLH300004 Dolina Noteci plan zadań ochronnych został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. 2014 poz. 2924). Następnie zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 listopada 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. 2015 poz. 7256). Przedmiotem ochrony są następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt i roślin: Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion; Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością

Chenopodium rubri p.p. i Bidention p.p.; Suche wrzosowiska; Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis Festucion pallentis); Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne; Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie; Kwaśne buczyny; Żyzne buczyny; Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny; Kwaśne dąbrowy; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe; Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe; Ciepłolubne dąbrowy; Starodub łąkowy; Wydra; Kumak nizinny; Piskorz; Czerwończyk fioletek.

W granicy miasta wyznaczono korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci”, a część gminy położona jest w obszarze istotnym dla ptaków podczas migracji i gniazdowania. W obszarach ważnych dla ptaków oraz w ich pobliżu należy ograniczyć lokalizowanie inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na populacje ptaków, w szczególności elektrowni wiatrowych. Projekt planu w ww. obszarach wyznacza, tam, gdzie to możliwe, strefy otwarte i strefy zieleni i rekreacji, które pozwolą na utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Strefy umożliwiające zabudowę wyznaczono zgodnie z obowiązującymi mpzp lub tam, gdzie zabudowa już istnieje.

Wyznaczając strefy planistyczne w planie ogólnym, uwzględniono istniejące uwarunkowania przyrodnicze, a także ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Tereny nadnoteckie w zachodniej części miasta zostały przeznaczone pod strefę otwartą z zakazem zabudowy, poza terenami, dla których w obowiązujących planach miejscowych ustalono inne przeznaczenie (m.in. elektrownia wodna). Tereny nadnoteckie w północno – wschodniej części miasta zostały przeznaczone pod strefę otwartą oraz zieleni i rekreacji, zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych.

Na terenie Miasta Czarnków zlokalizowane są trwałe użytki zielone (TUZ) oraz trwałe użytki zielone wartościowe pod względem środowiskowym (TUZ), zgodnie z danymi pozyskanymi z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Obowiązkowa praktyka TUZ składa się z dwóch elementów:

- obowiązku utrzymania na poziomie gospodarstwa wyznaczonych trwałych użytków zielonych wartościowych pod względem środowiskowym (TUZ cenny przyrodniczo), położonych na obszarach Natura 2000, w tym obejmujących gleby torfowe i podmokłe, które wymagają ścisłej ochrony,

- utrzymywania w skali kraju powierzchni trwałych użytków zielonych na niezmiennym poziomie w stosunku do ich powierzchni ustalonej w roku referencyjnym (2015).

Utrzymanie trwałych użytków zielonych (TUZ), w tym wyznaczonych TUZ wartościowych pod względem środowiskowym (TUZ cenny) wiąże się z:

- zakazem zaorywania lub przekształcania wyznaczonych trwałych użytków zielonych wartościowych pod względem środowiskowym. W przypadku ich zaorania lub przekształcenia rolnik ma obowiązek ponownego przekształcenia tego obszaru w trwały użytek zielony (TUZ powstały w wyniku ponownego przekształcenia uznany będzie za TUZ wartościowy pod względem środowiskowym), nie później niż do dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności na następny rok.
- zakazem przekształcania trwałych użytków zielonych, gdy wskaźnik udziału powierzchni trwałych użytków zielonych ogółem w powierzchni użytków rolnych zmniejszy się o więcej niż 5% w stosunku do wskaźnika ustalonego w roku referencyjnym (2015) na poziomie kraju. W takim przypadku na rolników, którzy dokonali przekształcenia TUZ nakłada się obowiązek ich przywrócenia lub ustanowienia, nie później niż do dnia 31 maja roku następującego po roku złożenia wniosku o przyznanie płatności. Procentowa zmiana wskaźnika z danego roku w stosunku do wskaźnika z roku referencyjnego określana jest corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze obwieszczenia (*Utrzymanie trwałych użytków zielonych (TUZ), w tym wyznaczonych jako wartościowe pod względem środowiskowym (TUZ C) - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - Portal Gov.pl*).

Teren 2SP (strefa gospodarcza) wyznaczono zgodnie z przyjętą polityką przestrzenną gminy określoną w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr V/48/2019 z dnia 31.01.2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czarnkowa w pasie Doliny Noteci i ul. Wieleńskiej na terenach 1P, 2P, KDW, 1KDG, TZ oraz Uchwała Nr XXXI/216/09 z dnia 27.02.2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czarnkowa w zachodnim skraju Doliny Noteci. W znacznej części jest to teren

zurbanizowany, na którym zlokalizowana jest zabudowa przemysłowa.

Tereny niezabudowane, w zachodniej części strefy 2SP stanowią grunty rolne, w tym łąki, które częściowo są już terenami przekształconymi bądź zaoranymi. Firma Steico Sp. zo.o. w Czarnkowie, dla dz. nr ewid. 2685, 2684, 2683, 2688, 2682, 2681, 2680, 2679, 2678, 2687, 2694, 2565/2, 2693, 2677, 2676, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2672, 2727, 2725/2, uzyskała decyzję Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu na realizację inwestycji polegającej na przekształceniu terenu poprzez podniesienie jego poziomu o około 2 metry czystym kruszywem budowlanym (piasek, żwir) na terenie około 40 ha. Tereny te są sukcesywnie przekształcane.

Teren działki nr ewid. 2556, w granicach strefy 2SP jest terenem wykorzystywanym rolniczo, przeoranym, z drogą dojazdową po wschodniej stronie działki.

Podczas wizji terenowej na analizowanym obszarze nie odnotowano występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Realizacja inwestycji w strefie 2SP nie przyczyni się do zniszczenia obszarów, na których występują cenne gatunki chronione wraz z ich siedliskami oraz zniszczenia siedlisk przyrodniczych.

Poniższe zdjęcia przedstawiają widok na strefę planistyczną 2SP – widok na tereny przemysłowe oraz tereny przekształcone - podniesiony poziom terenu o około 2 metry czystym kruszywem budowlanym (piasek, żwir).

Poniższe zdjęcia przedstawiają widok na strefę planistyczną 2SP – widok na tereny przemysłowe, tereny przekształcone - podniesiony poziom terenu o około

2 metry czystym kruszywem budowlanym (piasek, żwir) oraz tereny łąk planowane do przekształcenia poprzez podniesienie poziomu terenu (zgodnie z ustaleniami obowiązującego planu miejscowego oraz decyzją RZGW).

Poniższe zdjęcie przedstawia widok na strefę planistyczną 2SP - widok na tereny przemysłowe, tereny przekształcone - podniesiony poziom terenu o około 2 metry czystym kruszywem budowlanym (piasek, żwir)

Poniższe zdjęcie przedstawia widok na strefę planistyczną 2SP – widok na dz. nr 2556 - droga polna, po lewej stronie od drogi teren uprawiany rolniczo.

Po dokonaniu inwentaryzacji terenowej, w granicach obszaru ochrony specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Noteci PLH300004 oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków Nadnoteckie Łęgi PLB300003, w strefach w których dopuszcza się realizację inwestycji, nie odnotowano występowania siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczone zostały obszary Natura 2000. Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną zatem na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

Strefy umożliwiające realizację zabudowy na obszarach chronionych wyznaczono na podstawie obowiązujących już na tym obszarze miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rzekę Noteć przepływającą przez miasto włączono do strefy otwartej z zakazem zabudowy. Tereny bezpośrednio przylegające do rzeki również włączono do stref otwartych. Wyjątki stanowią tereny, na których obowiązują zapisy miejscowych

planów zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym, ustalenia projektu planu ogólnego nie będą miały negatywnego wpływu na zwierzęta i rośliny związane ze środowiskiem wodnym, mogące występować na tych obszarach.

W strefie 3SO, w profilu dodatkowym ustalono dopuszczenie lokalizacji elektrowni wodnej. Na przedmiotowym obszarze zlokalizowany jest stopień wodny Pianówka, na którym planuje się Małą Elektrownię Wodną, zgodnie z przyjętą Uchwałą nr XXIII/185/2020 Rady Miasta Czarnków z dnia 1 września 2020 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czarnkowa w rejonie śluzy Pianówka oraz terenu między ulicami Orzechowa i Rolna. Zgodnie z ww. planem wprowadza się teren odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – hydroelektrowni z wodami powierzchniowymi śródlądowymi (OZE-W/WS). Inwestycja ta należy do przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na budowie małej elektrowni wodnej z kanałem energetycznym na lewym brzegu rzeki Noteć, przy istniejącym stopniu wodnym Pianówka. W ramach przedsięwzięcia planowana jest głównie przebudowa fragmentu kanału Pianówka. Tereny, na których planowana jest inwestycja obecnie użytkowane są jako łąki. Budowę siłowni planuje się na lewym brzegu rzeki Noteć, równoległe do stopnia wodnego Pianówka. W celu poprawienia warunków migracji ryb w ramach inwestycji planuje się wykonanie przepławki. Przepławka spełniać będzie parametry wymagane dla występujących w korycie rzeki Noteć gatunków ryb.

Obiekty hydrotechniczne powodują przerwanie ciągłości biologicznej cieku wodnego, jego podział na mniejsze często samodzielne odcinki, co powoduje ograniczenie przemieszczania się różnych organizmów wodnych niezbędnych do przeżycia ryb i mniejszej fauny wodnej. Powoduje to oczywiście zmniejszenie się różnorodności ryb środowiska tej fauny i utraty naturalnego charakteru dane cieku wodnego. Aktualnie stosowane rozwiązania regulacji rzek mają na celu ich renaturyzację tj. przywrócenie pierwotnego charakteru z uwzględnieniem potrzeb rolnictwa i gospodarki wodnej. Podstawową czynnością techniczną jest więc budowa tzw. przepławek, czyli naturalnych ominięć konstrukcji piętrzących w celu swobodnej wymiany gatunków ryb i innej drobnej fauny wodnej.

Biorąc pod uwagę art. 63 ust 1 pkt ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stwierdzono, że planowana mała elektrownia wodna nie będzie oddziaływała na stosunki wodne w rzece poniżej elektrowni ze względu na przepływowy charakter i lokalizację przy istniejącym jazie. Planowane przedsięwzięcie usprawni zarządzanie wodą na stopniu Pianówka, w tym w szczególności podniesie bezpieczeństwo stopnia wodnego i terenów przyległych w przypadku wód powodziowych. Funkcjonowanie elektrowni nie będzie się wiązało z poborem wody do celów socjalno-bytowych, ani z bezzwrotnym poborem wody do celów technologicznych.

W związku z eksploatacją inwestycji nie przewiduje się emisji substancji do powietrza, może ona wystąpić jedynie na etapie prac budowlanych i będzie związana z procesami spalania paliw w silnikach maszyn i urządzeń pracujących na budowie oraz ewentualną emisją pyłu związana z pracami budowlanymi. Jednakże z uwagi na fakt, iż emisje te będą miały charakter miejscowy i okresowy oraz ustaną po zakończeniu prac budowlanych stwierdza się, że planowane przedsięwzięcie nie będzie miało negatywnego wpływu na jakość powietrza. Na etapie budowy źródłem hałasu będą: sprzęt budowlany oraz pojazdy transportujące materiały. Sytuacja taka będzie miała charakter tymczasowy i krótkotrwały i ustanie całkowicie po zakończeniu prac budowlanych. Na etapie eksploatacji hałas będzie emitowany przez urządzenia mechaniczne, które pracować będą w pomieszczeniu zamkniętym. Emisja hałasu na zewnątrz do środowiska będzie niewielka. Zatem biorąc pod uwagę art. 63 ww. ustawy należy stwierdzić, iż w fazie eksploatacji przedsięwzięcie nie będzie źródłem emisji i występowania innych uciążliwości. Ponadto eksploatacja przedsięwzięcia nie wiąże się z nadmiernym wykorzystaniem zasobów naturalnych i ryzykiem wystąpienia poważnej awarii, przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii. W związku z lokalizacją inwestycji, w fazie eksploatacji nie będzie dochodzić do kumulowania się oddziaływań planowanego przedsięwzięcia i innych przedsięwzięć.

W części stref SU w profilu dodatkowym ustalono dopuszczenie realizacji terenów elektrowni słonecznych. Obecność systemów fotowoltaicznych wiązać się może z wystąpieniem tzw. efektu olśnienia. Zjawisko to wiąże się z chwilowym oślepieniem ptactwa, które spowodowane jest odbiciem światła od powierzchni paneli

fotowoltaicznych, co może prowadzić do dezorientacji ptaków. Efekt ten może również powodować utożsamianiem paneli fotowoltaicznych przez ptactwo z powierzchnią wody. Podkreślić należy, iż ogniwa fotowoltaiczne pokryte są powłoką antyrefleksyjną, która zwiększa absorpcję promieniowania słonecznego. Powłoka ta zapobiega również wystąpieniu niepożądanego efektu odbicia światła. W związku z powyższym nie przewiduje się, aby systemy fotowoltaiczne negatywnie wpłynęły na ornitofaunę. Działaniami minimalizującymi negatywny wpływ ww. inwestycji na środowisko m.in. w przypadku obsiewu powierzchni biologicznie czynnej zespołu instalacji fotowoltaicznych jest nieużywanie gatunków roślin obcego pochodzenia; w przypadku gdy na etapie funkcjonowania instalacji fotowoltaicznych planuje się koszenie terenu, to dla ochrony ptaków lęgowych należy planować koszenia poza okresem lęgowym ptaków, który dla większości gatunków ptaków przypada przeciętnie od 1 marca do 31 lipca; a także do okresów migracji płazów, który dla większości gatunków płazów w Polsce przypada przeciętnie od 15 lutego do końca maja (migracja wiosenna) oraz od 15 sierpnia do końca października (migracja jesienna).

3.7 Oddziaływanie na zdrowie ludzi i dziedzictwo kulturowe

Projekt planu ogólnego obejmuje swoim zasięgiem obiekty objęte ochroną konserwatorską, w tym obiekty wpisane do rejestru zabytków. Zapisy planu ogólnego w sposób ogólny odnoszą się do ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się na obszarze opracowania (wyłącznie poprzez ustalenia wskaźników zabudowy i wyznaczania odpowiednich profili funkcjonalnych stref planistycznych). Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w piśmie nr Pi-WN/WA.5150.1730.2.2024 z dnia 01.08.2024 wskazuje na wytyczne jakie należy uwzględnić przy realizacji aktów planowania przestrzennego – wytyczne przedstawiono w rozdziale 3.8 załącznika nr 1 do uzasadnienia niniejszego planu.

Jednocześnie zapisane w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne nie powinny powodować uciążliwości oddziałujących na nieruchomości sąsiednie, przez co zapewniony jest rozwój z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych.

3.8 Oddziaływanie na dobra materialne

Podczas realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się negatywnego wpływu na dobra materialne należące do osób trzecich. Wszelkie prace związane z realizacją nowych inwestycji nie będą wykraczać poza granice działek, do których inwestor posiada tytuł prawny.

3.9 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii, bezpieczeństwa mienia

Ustalone strefy planistyczne w projekcie planu ogólnego zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejących i projektowanych funkcji.

W celu ograniczenia wystąpienia ryzyka należy na późniejszych etapach planowania ograniczyć możliwość realizacji inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko oraz należy stosować się do zakazów, nakazów i ograniczeń w zabudowie związanych lokalizacją infrastruktury technicznej.

W obrębie miasta zlokalizowana jest infrastruktura:

1. Sieć elektroenergetyczna dystrybucyjna:

- napowietrzna linia 110 kV relacji:
 - GPZ Czarnków Wschód – GPZ Trzcianka (CZK-TRZ),
 - GPZ Czarnków Wschód – GPZ Czarnków Płyty (CZK-ZPP) wraz z pasem technologicznym o szerokości 22 m (po 11 m po każdej ze stron od osi linii),
 - GPZ Samołęż – GPZ Czarnków Płyty (SAM-ZPP),
- stacje elektroenergetyczne 110 kV:
 - GPZ Czarnków Wschód (CZK),
 - GZP Czarnków Płyty (ZPP).
- linie napowietrzne i kablowe średniego (SN) i niskiego napięcia (nn-0,4 kV), stacje elektroenergetyczne SN/nn.

2. Sieć gazowa przesyłowa:

- gazociąg DN 80 odgałęzienie Czarnków, rok budowy 1985, o maksymalnym ciśnieniu roboczym gazu powyżej 2,5 MPa,
- stacja redukcyjno-pomiarowa Czarnków.

3. Sieć gazowa dystrybucyjna:

- gazociągi średniego i niskiego ciśnienia, wykonane z PE oraz stali.

Enea Operator w piśmie nr RR/AP/WEO24P134776K2400211588 z dnia 17.07.2024 r. wskazał wytyczne, jakie należy uwzględnić przy realizacji aktów planowania przestrzennego

Na terenach objętych aktem planowania przestrzennego:

1. W zależności od prognozowanego zapotrzebowania na moc należy przewidzieć miejsce pod budowę nowych stacji elektroenergetycznych SN (w tym stacji SN/nn) wraz z dojazdem do nich bezpośrednio od strony drogi publicznej bez określania wymogu linii zabudowy oraz umożliwić lokalizację nowych linii elektroenergetycznych 110 kV, SN i nn dla zasilania nowych obiektów.
2. Należy zachować lokalizację istniejącej sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej oraz uwzględnić wynikające z jej istnienia obostrzenia w zagospodarowaniu terenu. Wzdłuż przebiegu istniejących i planowanych linii elektroenergetycznych będących częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej uwzględnić pasy technologiczne (pasy ochrony funkcyjnej) w obrębie tychże linii. Należy wyznaczyć pasy technologiczne wzdłuż istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych dystrybucyjnych, w poziomie nie mniejsze niż:
 - dla linii napowietrznych WN – 110 kV: 22 m (po 11 m po każdej ze stron osi linii),
 - dla linii napowietrznych SN – 15 kV: 14 m (po 7 m po każdej ze stron od osi linii),
 - dla linii napowietrznych nn – 0,4 kV: 7 m (po 3,5 m po każdej ze stron od osi linii),
 - dla linii kablowych SN i nn – 0,4 kV: 0,5 m (po 0,25 m po każdej ze stron od osi linii).

Utworzenie pasów technologicznych wzdłuż linii nie powoduje wyłączenia terenu z zagospodarowania, jedynie może wprowadzać ewentualne obostrzenia. W pasach technologicznych obowiązuje w szczególności zakaz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii wg. przepisów odrębnych. Pasy technologiczne linii napowietrznej 110 kV i 15 kV uwidocznione są dodatkowo w części graficznej dokumentu. Pasy technologiczne nie są równoznaczne z pasami określanymi na potrzeby ustanawiania służebności przesyłu, które wyznacza się w oparciu o inne przepisy.

3. W przypadkach:
 - a) projektowania zmian zagospodarowania terenu w pasach technologicznych,
 - b) planowania robót budowlanych w odległości liczonej w poziomie do skrajnych przewodów lub toru kabla, mniejszej niż:
 - 15 m dla linii napowietrznych WN – 110 kV,
 - 5 m dla linii napowietrznych SN – 15 kV,
 - 3 m dla linii napowietrznych nn – 0,4 kV,
 - 2,5 m dla linii kablowych SN, nn,należy dokonywać uzgodnień branżowych z właścicielem tych linii w szczególności w przypadkach planowania budowy, przebudowy lub remontu obiektu.
4. Wszystkie obiekty przewidziane do budowy, przebudowy lub remontu w zbliżeniu lub na skrzyżowaniu z infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną podlegają przepisom odrębnym.
5. Dopuszcza się budowę nowej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej oraz przebudowę, remont i utrzymanie istniejącej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, na podstawie przepisów odrębnych. Umożliwia się budowę nowej oraz rozbudowę, przebudowę i remont istniejącej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej dystrybucyjnej z zastosowaniem:
 - linii elektroenergetycznych WN, SN i nn wraz z przyłączami w wykonaniu kablowym i/lub napowietrznym,
 - stacji elektroenergetycznych 110 kV (w tym stacji 110 kV/SN) i SN (w tym stacji SN/nn) w wykonaniu wewnętrznym i/lub napowietrznym.
6. Planowane kubaturowe stacje elektroenergetyczne (w tym stacje transformatorowe SN/nn) będące własnością OSD są realizowane jako obiekty naziemne, wolnostojące. Nieprzekraczalna linia zabudowy, minimalna powierzchnia działki, szerokość frontu działki, wyznaczenie miejsc postojowych nie dotyczą istniejących i planowanych obiektów infrastruktury technicznej elektroenergetycznej.
7. Dopuszcza się prawo do podziału istniejących działek celem wydzielenia terenów dla lokalizacji stacji elektroenergetycznych wraz z możliwością wprowadzenia do stacji linii elektroenergetycznych zgodnie z przepisami odrębnymi.
8. Dopuszcza się lokalizację stacji elektroenergetycznych na terenach o innym

przeznaczeniu wraz z możliwością wprowadzenia do stacji linii elektroenergetycznych zgodnie z przepisami odrębnymi.

9. Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się z planowanej, budowanej, przebudowanej, remontowanej i istniejącej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej na podstawie przepisów odrębnych.
10. Zapewnia się swobodny dostęp i dojazd do infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, w tym stacji elektroenergetycznych, linii elektroenergetycznych oraz konstrukcji wsporczych (słupów) w celu przeprowadzania prac eksploatacyjnych lub usuwania awarii.
11. Przy lokalizacji nowych instalacji fotowoltaicznych należy zapewniać w trakcie budowy, użytkowania/eksploatacji zachowanie odległości od osi linii elektroenergetycznej, będącej częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej. Wyznacza się odległości lokalizacji poszczególnych instalacji fotowoltaicznych od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych dystrybucyjnych, w poziomie nie mniejsze niż:
 - dla linii napowietrznych WN – 110 kV: 11 m po każdej ze stron osi linii,
 - dla linii napowietrznych SN – 15 kV: 7 m po każdej ze stron od osi linii,
 - dla linii napowietrznych nn – 0,4 kV: 3,5 m po każdej ze stron od osi linii,
 - dla linii kablowych SN i nn – 0,4 kV: 0,7 m po każdej ze stron od osi linii.W przypadku kilku linii kablowych prowadzonych równolegle obok siebie, pas technologiczny liczy się 1,5 m dla WN lub 0,7 m dla SN od osi skrajnej linii. W pasach technologicznych obowiązuje w szczególności zakaz sytuowania instalacji fotowoltaicznej, sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii wg. przepisów odrębnych. Pasy technologiczne linii napowietrznych uwidocznione są dodatkowo w części graficznej dokumentu. Pasy technologiczne nie są równoznaczne z pasami określanymi na potrzeby ustanawiania służebności przesyłu, które wyznacza się w oparciu o inne przepisy.

Sieć gazociągowa przesyłowa

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A pismem nr OD-DL.402.375.2024.2 z dnia 18.07.2024 wskazał wytyczne, jakie należy uwzględnić przy realizacji aktów planowania przestrzennego.

Plany lokalizacji obiektów budowlanych i terenowych w sąsiedztwie gazociągów podlegają ograniczeniom wskazanym w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (zwane dalej „Rozporządzeniem” Dz.U. z 2013 r., poz. 640). Szerokość strefy kontrolowanej gazociągu, zgodnie z Rozporządzeniem, zależy od roku jego budowy (wydania pozwolenia na budowę), średnicy, ciśnienia nominalnego oraz rodzaju obiektu lokalizowanego w jego sąsiedztwie.

Zgodnie z zapisami załącznika nr 2 Rozporządzenia (określającymi szerokości strefy kontrolowanej gazociągu wybudowanego przez 12.12.2001 r.) dla gazociągu: DN 80 odgałęzienie Czarnków, rok budowy 1985, obowiązuje strefa kontrolowana zmniejszona o maksymalnym zasięgu 30,0 m (tj. 15,0 m na stronę gazociągu od jego osi). Dla przebudowanego odcinka gazociągu DN 80 odgałęzienie Czarnków (2011 r., w ciągu drogi wojewódzkiej nr 178 Wałcz-Oborniki) strefa kontrolowana wynosi 4,0 m (tj. 2,0 m na stronę od jego osi). Wokół terenu stacji gazowych, strefy nie wyznacza się, jednakże z uwagi na występujące procesy technologiczne istnieje możliwość okresowego zwiększenia hałasu pracy stacji, co należy uwzględnić przy przeznaczeniu terenu pod zabudowę, zwłaszcza mieszkaniową.

Szerokości strefy kontrolowanej dla wybranych rodzajów obiektów terenowych podane są w tabeli nr 1 załącznika nr 2 Rozporządzenia. Przepisy Rozporządzenia dopuszczają jednocześnie zmniejszenie wymienionych w załączniku szerokości stref kontrolowanych pod warunkiem spełnienia określonych wymagań technicznych. Dla gazociągów, dla których obowiązuje strefa kontrolowana zmniejszona wszystkie obiekty terenowe, których szerokość strefy kontrolowanej wynikającej z Rozporządzenia jest większa niż szerokość strefy kontrolowanej zmniejszonej, tj. 30,0 m dla gazociągu DN 80 odgałęzienie Czarnków, można zlokalizować względem gazociągu w odległościach nie mniejszych niż połowa szerokości strefy kontrolowanej, tj. 15,0 m, natomiast obiekty, których szerokości strefy kontrolowanej jest mniejsza niż szerokość strefy kontrolowanej zmniejszonej można zlokalizować względem gazociągu w odległościach wynikających z obowiązującego Rozporządzenia.

Uzgodniony przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Plan Rozwoju GAZ-SYSTEM S.A. na lata 2024 – 2033 nie zakłada realizacji zadań inwestycyjnych na

przedmiotowym terenie.

Sieć gazociągowa dystrybucyjna

Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. pismem nr PSGPO.RODZ.422.1.104.390.24 z dnia 19.07.2024 r. wskazała wytyczne, jakie należy uwzględnić przy realizacji aktów planowania przestrzennego.

Szerokość stref kontrolowanych, zgodnie z Dz.U. z dnia 04.06.2013 r., poz. 640, Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013 r. określa załącznik nr 2 tabela 3. W strefach kontrolowanych Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu zobowiązana jest monitorować wszelkie działania, które mogłyby spowodować uszkodzenie gazociągu lub mieć inny negatywny wpływ na jego użytkowanie i funkcjonowanie. W strefach tych nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania.

Ponadto przy scalaniu lub podziale nieruchomości gruntowych lub działek objętych planem należy przewidzieć dostępność infrastruktury technicznej. W strefie kontrolowanej istniejących gazociągów dopuszcza się budowę nowych sieci gazowych. W strefach kontrolowanych nie mogą rosnąć drzewa w odległości mniejszej niż 2,0 m od gazociągów o średnicy do 300 włącznie, licząc od osi gazociągu do pni drzew. Wszelkie prace w strefach kontrolowanych mogą być prowadzone tylko po wcześniejszym uzgodnieniu sposobu ich wykonania z właściwym operatorem sieci gazowej, czyli PSG Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu.

Podkreślić należy, iż skoro przepisy prawa nakazują uwzględnianie w uchwalanych aktach planowania przestrzennego lokalizacji gazociągów, jako inwestycji celu publicznego, to konsekwencją tego obowiązku jest również obowiązek zawarcia w tymże planie opartych na przepisach prawa postanowień wskazujących na ograniczenia w korzystaniu z terenu wokół tych gazociągów. Postanowienia te mogą przybrać postać wyraźnego przytoczenia wspomnianych powyżej zakazów, bądź też takiego określenia przeznaczenia terenów wchodzących w skład strefy kontrolowanej gazociągu, które pozostanie w zgodzie z ww. zakazami.

W związku z powyższym proponuje się, aby w sporządzanych aktach planowania przestrzennego, na których zlokalizowane są gazowe sieci dystrybucyjne:

- planować zieleń miejską izolacyjną, itp. o szerokości odpowiadającej

ograniczeniom w budowie obiektów i w prowadzeniu działalności gospodarczej nad gazociągami,

- w przypadkach, kiedy Gmina nie może przeznaczyć pasa gruntu nad gazociągami na zielen lub pozostawić dotychczasowego jego przeznaczenia (nie zagrażającego naruszeniom zakazów obowiązujących w strefie kontrolowanej gazociągu) –zamieszczać w postanowieniach aktów planowania przestrzennego informacje o:
 - występujących ograniczeniach w zabudowie i zagospodarowaniu, dla właścicieli działek i zachowaniu wymaganych szerokości stref kontrolowanych dla gazociągów wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia, zgodnie z przepisami Prawa budowlanego i aktami wykonawczymi,
 - ograniczeniu praw właścicieli gruntów w strefie kontrolowanej dla gazociągów poprzez zagwarantowanie dostępności do infrastruktury dla służb eksploatacyjnych PSG Oddział w Poznaniu.

Polska Spółka Gazownictwa Oddział w Poznaniu wnioskuje również o uwzględnienie w aktach planowania przestrzennego następujących zapisów:

1. Zaopatrzenie w gaz przewiduje się z sieci gazowej.
2. Dopuszcza się przebudowę, rozbudowę, remont i likwidację istniejących oraz budowę nowych sieci gazowych.
3. Ustala się minimalne średnice sieci gazowych: 25 [mm].
4. Zachowuje się ograniczenia wynikające z przebiegu sieci gazowej, zgodnie z przepisami odrębnymi.
5. Zgodne z przepisami wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. 2013 poz. 640) oraz norma PN-91/M-34501 ustala się strefy kontrolowane dla istniejących lub nowych sieci gazowych. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów magazynów, sadzić drzew i krzewów oraz podejmować działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji. Ponadto przy scalaniu lub podziale nieruchomości gruntowych lub działek objętych planem należy przewidzieć dostępność do infrastruktury technicznej.
6. W strefie kontrolowanej istniejących gazociągów dopuszcza się budowę nowych sieci gazowych.

Ponad powyższe, zaopatrzenie w gaz ziemny może być realizowane poprzez budowę dystrybucyjnej sieci gazowej pod warunkiem spełnienia warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia, na zasadach określonych przez operatora systemu dystrybucyjnego, zgodnie z przepisami wynikającymi z Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz.U. 1994 nr 89 poz. 414 wraz z późniejszymi zmianami) oraz Ustawy Prawo Energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 54 poz. 348 wraz z późniejszymi zmianami).

Proces przyłączeniowy, uwzględniający rozbudowę sieci celem przyłączenia poszczególnych obiektów, należy realizować zgodnie z warunkami przyłączenia sieci gazowej wydanymi przez operatora sieci i dalej umów o przyłączenie do sieci gazowej. Polska Spółka Gazownictwa na terenie miasta Czarnków dystrybuuje gaz ziemny wysokometanowy (grupy E). Stopień gazyfikacji miasta wynosi 94,36%.

Wyznaczając strefy planistyczne w planie ogólnym, uwzględniono istniejące uwarunkowania wynikające z lokalizacji infrastruktury technicznej. Dla terenów większych niż 5000 m² wyznaczono strefę infrastrukturalną. Dla pozostałych terenów, w każdej strefie planistycznej istnieje możliwość realizacji infrastruktury technicznej. Uwzględniono również wytyczne wskazane przez Enea Operator w zakresie sieci elektroenergetycznej dystrybucyjnej, Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A w zakresie sieci gazociągowej przesyłowej oraz Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. w zakresie sieci gazociągowej dystrybucyjnej.

W mieście Czarnków zlokalizowane są dwa czynne cmentarze rzymskokatolickie. Dla terenów czynnych cmentarzy występujących w granicach administracyjnych miasta obowiązują odpowiednie strefy ochronne - sanitarne (50 m oraz 150 m od granicy cmentarza), dla których obostrzenia w zakresie zabudowy wynikają z przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r. nr 52 poz. 315) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz. U. z 2008 r. Nr 48, poz. 284). Wyznaczając strefy planistyczne w planie ogólnym, uwzględniono istniejące tereny cmentarzy czynnych oraz zabytkowych. Wyznaczono dla nich strefę cmentarzy. Ponadto, w strefach ochronnych od cmentarzy nie wyznaczono nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Na dalszym etapie planistycznym

(sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub zmiany obowiązujących planów) należy uwzględnić ograniczenia wynikające z ww. rozporządzeń.

Wyznaczając strefy planistyczne w planie ogólnym uwzględniono obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Tam, gdzie było to możliwe wprowadzono strefy otwarte oraz strefy zieleni i rekreacji.

4. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i ustaleń zawartych w projekcie planu

4.1 Zgodność projektu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Projekt planu ogólnego wskazuje rozwiązania zagospodarowania obszaru, które oparte są na uwarunkowaniach środowiska analizowanego terenu. Realizacja ustaleń projektu planu powinna być zgodna z cechami i stanem poszczególnych komponentów środowiska naturalnego.

4.2 Zgodność z obowiązującymi przepisami prawa

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w planie ogólnym należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska m.in. poprzez uwzględnienie konieczności ochrony wód, gleb, ziemi, ochronę walorów krajobrazowych środowiska, ochronę powietrza, ochronę przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi. Projekt planu, dla którego sporządzana jest niniejsza prognoza, spełnia te warunki poprzez wprowadzania odpowiednich stref planistycznych oraz poprzez ustalone wskaźniki zabudowy.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w planach ogólnych muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody m.in. zachowanie różnorodności biologicznej, utrzymanie stabilności ekosystemów, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków flory i fauny wraz z ich siedliskami, ochrona zieleni.

Ustalenia analizowanego projektu planu ogólnego nie powinny negatywnie wpływać na gatunki oraz siedliska przyrodnicze występujące w obszarze miasta Czarnków lub w jego sąsiedztwie. Analizowany projekt planu ogólnego realizuje inne

cele ustawy o ochronie przyrody poprzez m.in.: zachowanie strefy otwartej czy stref zieleni i rekreacji tam, gdzie jest to możliwe.

Ponadto należy mieć na uwadze, że każda ze stref planistycznych w swoim profilu podstawowym zawiera tereny zieleni urządzonej, a w strefach dodatkowych tereny zieleni naturalnej, lasu, wód.

4.3 Cele ochrony środowiska ustawione na szczeblu krajowym, międzynarodowym i wspólnotowym

Praktycznie wszystkie dokumenty poruszające problematykę ochrony środowiska przyrodniczego na szczeblu wspólnotowym i krajowym wywodzą się z kilku dokumentów międzynarodowych. Obecnie za najważniejszą zasadę prowadzenia polityk i działań na różnych szczeblach administracyjnych oraz w różnych sektorach gospodarki uważa się zasadę zrównoważonego rozwoju, która sformułowana została na Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” w Rio de Janeiro w 1992 roku (Konwencja o różnorodności biologicznej).

Innym ważnym dokumentem o charakterze międzynarodowym jest Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek, który powstał w wyniku dyskusji nad podstawowymi wyzwaniami współczesnego świata. II część pt. „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody” stanowi najistotniejszą część przedmiotowego dokumentu odnoszącą się do problematyki ochrony środowiska. Składa się ona z 14 rozdziałów traktujących o potrzebach badań środowiska, zapobieganiu zagrożeniom, zwalczaniu negatywnych zjawisk w środowisku, ochronie zasobów środowiska, bezpiecznym gospodarcom itd.

Zaznaczyć należy, że Polska podpisała wiele dokumentów o charakterze międzynarodowym dotyczącym problematyki ochrony środowiska. Wymieć należy tu m.in. Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Nowy Jork, 9 maja 1992 r.) czy Konwencję w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości (Genewa, 13 listopad 1979 r.).

Unia Europejska wyraża swoją troskę o środowisko przyrodnicze poprzez podejmowanie szeregu uchwał, rozporządzeń i dyrektyw unijnych. Do

najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- Uchwałę 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987 r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady w sprawie kontynuacji i wdrożenia polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990 roku w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji,
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1),
- Rozporządzenie Rady 3254/92/EWG/ z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zaznaczyć należy, że wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej na wszystkie krajowe akty prawne nałożony został obowiązek dostosowania do prawa unijnego. Mimo, że większość przepisów polskiego prawa zostało już dostosowanych, to proces ten nie został jeszcze zakończony.

Podkreślić należy również fakt, że oceniając w projektowanym dokumencie realizację celów oraz sposobów ochrony środowiska w odniesieniu do prawa krajowego, zostaje jednocześnie spełniony warunek oceny w odniesieniu do szczebla międzynarodowego (bo dokumenty te są w swojej istocie bardzo ogólne) oraz wspólnotowego (bo zawiera swoje odpowiedniki w prawie polskim).

Wszystkie dokumenty prawne w Polsce odnosić się muszą do Konstytucji Rzeczypospolitej Polski przyjętej w 1997 roku - najważniejszego dokumentu prawnego w Polsce. W art. 5 Konstytucji stwierdzono, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Ponadto w niniejszym dokumencie ustala się ochronę środowiska jako obowiązek m.in. władz publicznych, które poprzez swoją politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Ze względu na przynależność do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do

przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Tworząc zapisy planu miejscowego należy uwzględnić cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. UE L 26/1 z 28.01.2012),
- dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 334/17 z 17.12.2010).

Ponadto są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych,

a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu. Działania na rzecz ochrony krajobrazu określa m.in. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r., nr 14 poz. 98).

Zrównoważony rozwój stanowi podstawę działań polegających na kształtowaniu polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego poprzez opracowywanie dokumentów planistycznych jakim jest m.in. plan miejscowy. Projektowany dokument, poprzez uwzględnienie wymogów zrównoważonego rozwoju, jest zgodny z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym.

Podkreślić należy również fakt, że oceniając w projektowanym dokumencie realizację celów oraz sposobów ochrony środowiska w odniesieniu do prawa krajowego, zostaje jednocześnie spełniony warunek oceny w odniesieniu do szczebla międzynarodowego (bo dokumenty te są w swojej istocie bardzo ogólne) oraz wspólnotowego (bo zawiera swoje odpowiedniki w prawie polskim).

Najważniejszym dokumentem poruszającym problem ochrony środowiska w Wielkopolsce jest Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez Województwo Wielkopolskie polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program ma stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem łączącą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu wojewódzkim.

Ponadto nadmienić należy, że ustalenia projektu planu są zgodne z założeniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+, który jest jednym z podstawowych dokumentów wyznaczających kierunki rozwoju regionu. Dokument ten określa politykę przestrzenną, docelową strukturę funkcjonalno-przestrzenną regionu oraz działania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Plan województwa wypełnia poziom pośredni pomiędzy koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju a studiami uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Dokument ten, wspólnie ze strategią, stanowi integralny element systemu planowania rozwoju regionu, pełniąc rolę koordynacyjną wobec wszystkich podejmowanych przedsięwzięć.

Przy opracowaniu projektu planu uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Zawarte one zostały m.in. w takich dokumentach jak:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego (Uchwała Nr V/70/19 z 25 marca 2019 roku w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania);
- Strategię rozwoju Gminy Miasta Czarnków na lata 2025-2032 (uchwała Nr XXIV/184/2025 Rady Miasta Czarnków z dnia 12 grudnia 2025 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Miasta Czarnków na lata 2025 – 2032");
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Czarnków ze zmianami;
- Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024, WIOŚ, Poznań,
- Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Do dokumentów na szczeblu krajowym zaliczyć można Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Dokładne zapisy dot. korzystania z zasobów wodnych ustalone zostaną na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, m.in. sposób zaopatrzenia terenów w wodę, odprowadzania ścieków.

Do najważniejszych celów ochrony środowiska zalicza się:

- ochronę powietrza atmosferycznego,
- utrzymanie i ochronę walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych,
- ochrona wód, gleby i różnorodności biologicznej,
- ochrona zdrowia ludzi przed hałasem.

Opracowany projekt planu uwzględni, przy założeniu realizacji uwag zawartych w niniejszej prognozie, ograniczenie ujemnego wpływu zagospodarowania

przestrzennego na środowisko przyrodnicze, a także ustala zasady tego zagospodarowania zgodnie z zasadami ochrony środowiska i polityką przestrzenną gminy.

Plan ogólny gminy jest dokumentem stanowiącym ramy polityki przestrzennej gminy, które będą precyzowane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy. W związku z tym realizacja jego ustaleń nie wiąże się bezpośrednio z powstawaniem konkretnych inwestycji, wyznacza jedynie możliwe kierunki rozwoju. Realizacja ustaleń planu ogólnego nie powinna powodować znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, jednak na etapie realizacji inwestycji wynikających z planów miejscowych bądź decyzji o warunkach zabudowy mogą wystąpić wpływy, takie jak: przekształcenie powierzchni ziemi, emisja hałasu, przekształcanie roślinności.

4.4 Ochrona różnorodności biologicznej oraz zapobieganie zagrożeniom środowiska, w tym zdrowia ludzi i zwierząt

Projekt planu ogólnego bierze pod uwagę różnorodność biologiczną obszaru oraz określa zasady zagospodarowania występujących zasobów środowiska. Tam, gdzie to możliwe wprowadzono strefy otwarte oraz strefy zieleni i rekreacji w celu ograniczenia realizacji zabudowy oraz zachowania istniejących terenów zieleni. Miasto w 96,6% pokryte jest planami miejscowymi, plan ogólny stanowi zatem przeniesienie istniejącego i planowanego zagospodarowania w granicach miasta. Poza uchwalonymi mpzp nie wyznaczono nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Szczegółowe ustalenia dot. ochrony środowiska, różnorodności biologicznej i ochrony roślin i zwierząt zostaną ustalone na etapie sporządzania planów miejscowych.

5. Informacje końcowe

5.1 Zalecenia dotyczące możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji ustaleń projektu planu

Zaproponowane w projekcie planu ogólnego układ strefowy miasta będzie mieć wpływ na obszary z nim sąsiadujące oraz niesie za sobą pewne skutki dla środowiska przyrodniczego, choć rozwiązania zawarte w planie dążą do ograniczenia negatywnych skutków przyjętych rozwiązań. Zaproponowane rozwiązanie w opracowywanym projekcie można uznać za najkorzystniejsze.

W związku z tym, że chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w granicach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego umożliwiającą realizację funkcji mieszkaniowej wynosi 3110,73 osób, a więc przewyższa wartość zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową powiększoną do 130% (2741,12 osób), nie ma możliwości wyznaczania nowych stref planistycznych, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3 na pozostałych terenach gminy. W związku z powyższym, ustalenia planu nie będą negatywnie oddziaływały na środowisko przyrodnicze. Ustalenia planu ogólnego nstanowią przedstawienie aktów planistycznych już przyjętych, projekt planu ogólnego został sporządzony na bazie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu ogólnego stanowi zatem alternatywę dla już istniejącego dokumentu. Analizowany projekt planu ogólnego uwzględnia wnioski władz miasta, instytucji oraz mieszkańców i przyjmuje rozwiązania optymalne.

5.2 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów planu ogólnego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydaniu pierwszych decyzji ustalających warunki zabudowy, które powstaną w oparciu o opracowywany dokument.

Monitoring środowiska przyrodniczego, który nastąpi po uchwaleniu aktu planowania przestrzennego może polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Od 1 stycznia 2019 roku organem realizującym zadania Państwowego Inspektoratu Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Monitoring może być prowadzony również

w ramach indywidualnych zamówień. Zaznaczyć należy, że w przypadku bazowania na wynikach uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, muszą one odnosić się do obszaru objętego projektem planu. Szczególną uwagę powinno się zwrócić na badania dotyczące wód powierzchniowych, wód podziemnych, poziom hałasu oraz jakości powietrza.

Niezależnie od ww. instytucji Burmistrz może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie, a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie. Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Precyzyjne określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania, niemniej wskazuje się, iż w celu szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń projektu planu ogólnego najbardziej korzystne byłoby prowadzenie badań monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska raz w roku. Należy również zauważyć, iż zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu powinien być dostosowany do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń projektu planu, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji.

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt, w przedmiotowym przypadku Burmistrz, jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5.

5.3 Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty planem ogólnym nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości do granic państwa we wszystkich kierunkach przekraczają wartość co najmniej 100 km. Skutki realizacji projektu planu nie będą więc mieć znaczenia transgranicznego w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa

w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego miasta Czarnków. Dla w/w obszaru określony został stan środowiska przyrodniczego oraz jego problemy istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

Część pierwsza opracowania obejmuje podstawy formalno-prawne oraz cel opracowania, akty prawne i materiały źródłowe oraz metody, za pomocą których sporządzono niniejszą prognozę. Podstawowym jej celem jest pełne i właściwe uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych charakterystycznych dla analizowanego obszaru wraz z identyfikacją potencjalnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i kulturowe będących wynikiem realizacji projektu planu.

Zasadniczym celem sporządzenia planu ogólnego Gminy Miasta Czarnków (wywołanego uchwałą Nr LXXIII/520/2024 Rady Miasta Czarnków z dnia 26 marca 2024 r.) jest ustalenie gminnych standardów urbanistycznych poprzez określenie stref planistycznych dla poszczególnych terenów.

W planie ogólnym dla Gminy Miasta Czarnków ustalono następujące strefy planistyczne:

- a) SW – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- b) SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- c) SZ – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową,
- d) SU – strefy usługowe,
- e) SP – strefy gospodarcze,
- f) SI – strefy infrastrukturalne,
- g) SN – strefy zieleni i rekreacji,
- h) SC – strefy cmentarzy,

- i) SO – strefy otwarte,
- j) SK – strefy komunikacji.

Dla stref planistycznych wymienionych w lit. a - h, określono wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z przepisami Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów. (Dz. U. 2024 r. poz. 1775).

Dla stref planistycznych wymienionych w lit. od a - e wyznaczono obowiązkowo wartości maksymalnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy.

W rozdziale drugim scharakteryzowano, przeanalizowano oraz oceniono istniejący stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Znalazły się tu informacje dotyczące położenia fizyczno-geograficznego, budowy geologicznej i warunków glebowych, surowców mineralnych, wód powierzchniowych i podziemnych, warunków klimatycznych, roślinności i świata zwierzęcego, jakości powietrza i klimatu akustycznego oraz obiektów i obszarów chronionych. Na samym końcu tego rozdziału określono potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu.

Miasto Czarnków położone jest w powiecie czarnkowsko - trzcianeckim, w północno -zachodniej części województwa wielkopolskiego. Według fizyczno - geograficznego podziału Polski opracowanego przez J. Kondrackiego (1988), miasto Czarnków położone jest w prowincji Niżu Środkowopolskiego, w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, w mezoregionie Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej, w makroregionie Kotliny Gorzowskiej, Pojezierza Wałeckiego i Pojezierza Chodzieskiego. Na obszarze miasta Czarnków stwierdzono występowanie obszaru zagrożonego ruchami masowymi ziemi o numerze identyfikacyjnym: 30 02 011 00001, ujętego w „Rejestrze terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których te ruchy występują dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego”.

Analizowany teren leży w zasięgu dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), do których należą: Subzbiornik Złotów - Piła - Strzelce Krajeńskie (nr 127) oraz Pradolina Toruń - Eberswalde (nr 138). Ponadto miasto położone jest w granicy w Jednolitych Częściach Wód Podziemnych (JCWPd) nr 34

oraz Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP): Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy (kod RW60001218879). W granicy miasta Czarnków występują:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 %,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 %,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2 %.

Przez miasto przebiegają drogi wojewódzkie nr 178, 181, 182. Sieć dróg powiatowych oraz drogi wojewódzkie wyznaczają główne kierunki i przepływy ruchu transportowego miasta. Przez miasto Czarnków nie przebiegają drogi krajowe ani nie są planowane inwestycje w zakresie budowy dróg krajowych. Na terenie miasta Czarnków znajduje się stacja kolejowa, przez którą nie przechodzą żadne osobowe linie kolejowe. Przez teren miasta przebiega linia kolejowa nr 390 relacji Bzowo Goraj – Czarnków znaczenia miejscowego, używana tylko do przewozu ładunków masowych.

W granicach miasta Czarnków występują Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci, obszar Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004, obszar Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi PLB300003, pomniki przyrody oraz korytarz ekologiczny Środkowa Dolina Noteci. W granicach miasta występują liczne obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz stanowiska archeologiczne.

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza plan ogólny jako nowy instrument planowania przestrzennego, który ma zastąpić dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Obecnie obowiązujące studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 r.^{1*} Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, którego zapisy będą uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto plan ogólny stanowić będzie podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, pod warunkiem, że teren położony będzie na obszarze uzupełnienia zabudowy.

Jeżeli do 30 czerwca 2026 r.^{1*} nie wejdzie w życie plan ogólny gminy, niemożliwe będzie uchwalanie planów miejscowych i wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Mając na uwadze powyższe skutkiem nieuchwalenia planu ogólnego gminy będzie brak możliwości podjęcia nowych procedur planistycznych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy. To skutkuje blokadą inwestycji, trudnościami w rozwoju lokalnym oraz ograniczeniem praw mieszkańców.

Część trzecia prognozy ma na celu przedstawienie istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocenę skutków dla środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu.

Przy kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków i wyznaczaniu stref planistycznych w pierwszej kolejności wzięto pod uwagę:

- aktualny sposób zagospodarowania i użytkowania terenów;
- ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- formy ochrony przyrody;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny leśne.

Obszar objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Czarnków wynosi łącznie 984,67 ha co stanowi około 96,6% obszaru całego miasta.

Na terenach znajdujących się poza granicami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie wystąpiła potrzeba wyznaczenia nowych stref planistycznych umożliwiających realizację funkcji mieszkaniowej z uwagi na istniejące, odmienne zagospodarowane terenów tj. tereny ogrodów działkowych oraz użytków zielonych. Pomimo dużego pokrycia miasta planami miejscowymi zdecydowano wyznaczyć obszary uzupełnienia zabudowy. Przyczyną ustalenia obszaru uzupełnienia zabudowy było umożliwienie wydawania decyzji o warunkach zabudowy, na terenie, dla którego z nieprzewidzianych przyczyn, plan miejscowy utraciłby swoją moc.

Przedmiotowy projekt planu ogólnego stanowi zatem przedstawienie stanu istniejącego zagospodarowania, z uwzględnieniem obowiązujących planów

zagospodarowania przestrzennego.

W rozdziale czwartym znajduje się ocena rozwiązań zawartych w projekcie planu, która przeprowadzona została pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi i obowiązującymi przepisami prawa, a także celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu regionalnym, krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym. Opiszano tu także rozwiązania mające na celu ochronę bioróżnorodności oraz zapobiegające zagrożeniom środowiska.

Analizowany dokument gwarantuje swoimi zapisami ochronę poszczególnych komponentów środowiska, w tym także zdrowia ludzi, zachowując najważniejsze walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe terenu objętego opracowaniem. Projekt planu bierze pod uwagę różnorodność biologiczną obszaru oraz określa zasady zagospodarowania występujących zasobów środowiska.

W rozdziale piątym przedstawiono możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych, eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu. Ponadto znaleźć można tu propozycję przewidywanej metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Obszar objęty planem nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości do granic państwa we wszystkich kierunkach przekraczają wartość co najmniej 100 km.

Prognoza została wykonana zgodnie z wymogami art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Spis Tabel

Tab. 1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.